

IZVADAK IZ ZAPISNIKA
sa dvanaeste sjednice Općinskog vijeća Čitluk

Sjednica Općinskog vijeća Čitluk (u daljnjem tekstu: Vijeće) je održana dana 29. studenog 2021. godine u Hotelu „Brotinjo“ u Čitluku sa početkom u 11⁰⁵ sati. Sjednicu je otvorio i istom predsjedavao Predrag Smoljan, Predsjednik Vijeća. Gospodin Smoljan je pozdravio sve nazočne vijećnike i Tajnika Vijeća Ivu Bevandu, Općinskog načelnika Marina Radišića i njegove suradnike, Javnu pravobraniteljicu Općine Čitluk Mladenku Stojić te predstavnike medija. Predsjednik Vijeća je nazočne informirao o pripremama za sjednicu Vijeća te o održanim sjednicama Kolegija Vijeća, Odbora za Statut, Poslovnik i propise i Odbora za proračun, financije i gospodarstvo.

Tajnik Ivo Bevanda je uradio prozivku vijećnika. Konstatirano je kako sjednici nazoči 20 od ukupno 25 vijećnika. Prozivci nisu nazočni Vlatka Martinović, Bernarda Primorac, Antonio Sivrić (obavijestili Predsjednika i Tajnika Vijeća o nedolasku na sjednicu i razlozima spriječenosti), Luca Bajkuša (najavila kašnjenje na početak sjednice) i Darko Primorac.

Predsjednik Vijeća je predložio dnevni red naveden u sazivu dvanaeste sjednice te je otvorio raspravu o prijedlogu. Pero Barbarić komentira kako nitko nije mogao predvidjeti da će doći do ograničavanja naših prava i sloboda a koje su Zakonom zajamčene. Predlaže dopunu Prijedloga dnevnog reda ili održavanje tematske sjednice Vijeća. Osvrće se na najavu Vlade FBiH o uvođenju covid potvrda u javne institucije. To smatra apsurdnim, uz opasku kako Bosna i Hercegovina ima svoje zakone. Uzima za primjer Kazneni zakon BiH, čiji članak 177. propisuje sankcije u rasponu od jedne do osam godina zatvora za počinitelje koji nekoga ograničavaju temeljem spola, rodne orijentacije, vjere ili rase. Komentira odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka BiH i Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH. Hoću li ja, nakon što me na ulazu u Općinu zaustavi zaštitar, pozvati policajca a koji je dužan, po službenoj dužnosti, napraviti zapisnik s obzirom da nitko nikome ne može ograničavati kretanje - pita vijećnik Barbarić. Dodaje kako imamo delikatnu situaciju koja nas može dovesti u sukob. Sve što je sada na snazi je na temelju preporuka - zaključuje gospodin Barbarić. Predrag Smoljan podsjeća da je tema rasprave Prijedlog dnevnog reda dvanaeste sjednice Općinskog vijeća Čitluk. Poručuje kako se kasnije može govoriti o tematskoj sjednici. Pita vijećnika Barbarića traži li uvrštavanje točke dnevnog reda. Pero Barbarić odgovara kako traži uvrštavanje ukoliko je to moguće. Dragan Kozina podržava prijedlog Pere Barbarića, uz opasku kako će odluka Vlade FBiH na koju je ukazao vijećnik Barbarić svakako napraviti probleme. Dodaje kako ne zna koliko mi, kao općinska vlast, možemo utjecati na odluke Vlade FBiH, uz opasku kako o ovome svakako treba razgovarati bez obzira što je riječ o pitanju iz federalne nadležnosti. Mario Milićević smatra kako se o navedenom pitanju može raspraviti u okviru točke „Razno“. Poručuje kako je ipak riječ o pitanju iz federalne nadležnosti. Pero Barbarić se slaže s vijećnikom Milićevićem. Dodaje kako mu je cilj da se otvori rasprava o navedenom pitanju. Predrag Smoljan konstatira da nema prijedloga za dopunu Prijedloga dnevnog reda. Dodaje kako će se vijećnik Barbarić o navedenom pitanju obratiti pod točkom „Razno“. Zaključena je rasprava. *Predloženi dnevni red je dat na glasovanje te je usvojen jednoglasno.*

Ad.1. Usvajanje Izvatka iz Zapisnika sa jedanaeste sjednice Općinskog vijeća Čitluk;

Vijećnik Darko Primorac se, uz dopuštenje Predsjednika Vijeća, pridružio ostalim vijećnicima u radu. Nazočan je 21 vijećnik.

Dragan Kozina ističe da ima više primjedbi te će se Vijeću obratiti sa službene govornice. Dodaje kako želi da ga kolege dobro čuju te da ih gleda u oči tijekom izlaganja. Osvrće se na stranice 2. i 3. Zapisnika gdje je navedeno da se Vijeće dva puta izjašnjavalo o primjedbi vijećnice Vlatke Martinović. Je li to Tajnik Vijeća napravio slučajno ili je „pretpostavljam, previdio - pita vijećnik Kozina, uz komentar kako je on ukazao na povredu Poslovnika jer se glasovalo na način da se pitalo samo tko je za glasovanje a nije pitano tko je suzdržan, tko je protiv. Smatra kako to nije valjano jer se i oni koji su „za“ mogu predomisliti kad se pita ovo drugo. Osvrće se na stranicu 3. Zapisnika gdje je konstatirano da, nakon odlaska oporbenih vijećnika, sjednici nazoči ukupno 15 vijećnika. Dalje je nakon drugog glasovanja o primjedbi vijećnice Martinović navedeno da je isti usvojen sa 14 glasova „za“, nije bilo protiv ni suzdržanih. Znači jedan vijećnik je očito „ishlapio“ u međuvremenu. Znači od petnaest nazočnih, četrnaest je glasovalo. Jednog nije nikako bilo - poručuje gospodin Kozina. Traži brisanje prve rečenice na drugoj stranici Zapisnika a koja glasi: Predrag Smoljan poručuje kako je gospođica Vlatka bila precizna i svoju primjedbu iznijela sukladno Poslovniku o radu Općinskog vijeća Čitluk. Pojašnjava kako traži da se ova rečenica briše na isti način kako je to rađeno na desetoj sjednici Vijeća iz razloga što nije istina da je ova primjedba bila utemeljena sukladno Poslovniku. Pojašnjava kako se u svome zahtjevu gospođica Vlatka pozivala na članke 11. i 156. koji govore o vijećničkim pitanjima a ne o točki

„Razno“. Znači, mi smo svi ovdje tada dovedeni u zabludu tvrdeći da je ovo sukladno Poslovniku a ja kažem da nije - rekao je vijećnik Kozina. Traži da se Vijeće isto kao prošli put izjasni te moli da većina kao prošli put podrži prijedlog brisanja iz Zapisnika. Dodaje kako navod Predsjednika Vijeća nije istinit. Ivo Bevanda odgovara kako su u Zapisniku navedene sve aktivnosti koje su se i dogodile. Pojašnjava da je točno da se Vijeće dva puta očitovalo o primjedbi Vlatke Martinović, uz opasku da je vjerojatno uzeta u obzir primjedba vijećnika Kozine vezana za povredu Poslovnika. Dodaje da je točno i da jedan član Vijeća nije nikako pristupio glasovanju a bio je nazočan u dvorani tijekom glasovanja. Pojašnjava kako su se ruke brojale i na glas pa da je jasno, uvidom u zvučni snimak, da je primjedbu podržalo 14 vijećnika te da nije bilo onih koji su glasovali „protiv“ ili ostali „suzdržani“. Pojašnjava kako je točno da je 15 vijećnika ostalo u dvorani nakon odlaska oporbenih vijećnika. Nakon toga, sjednicu je napustio vijećnik Ivan Šarac i ostalo ih je 14 te je to navedeno u Zapisniku. Tijekom glasovanja o Prijedlogu odluke o raspisivanju javnog natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu na području općine Čitluk a koji nije usvojen, vijećnik Danijel Čavar se nalazio u dvorani. Bilo je nazočno 13 vijećnika i tako stoji u Zapisniku - rekao je Tajnik Bevanda. Vezano za zahtjev Dragana Kozine a koji se odnosi na brisanje prve rečenice navedene na drugoj stranici Zapisnika, poručuje kako poziva Vijeće da isti odbije. Obrazlaže da se taj zahtjev kosi sa stavkom članka 83. koji vijećniku ne daje za pravo da briše tuđa izlaganja ili dio tuđih izlaganja. Podsjeća kako je i na prošloj sjednici dao isto obrazloženje. Podsjeća da o primjedbama nema rasprave i mogućnosti repliciranja. Prijedlog vijećnika Dragana Kozine da se iz Zapisnika briše rečenica navedena u prvom redu druge stranice Zapisnika je dat na glasovanje. Prijedlog nije usvojen pošto je isti podržan od 5 vijećnika dok je 14 vijećnika glasovalo „protiv“ a 2 vijećnika su ostala „suzdržana“.

Drago Vasilj traži brisanje rečenica navedenih na stranici 8. Zapisnika a koje glase: Pomoćnik Općinskog načelnika za društvene djelatnosti, opću upravu i branitelje Ilko Prusina traži da izneseno ne uđe u Zapisnik. Vlatka Martinović replicira kako ne može tražiti da ne uđe, uz opasku da će sve izrečeno ući. Komentira kako je vijećnica Martinović na pretprošloj sjednici tražila brisanje rečenice a na prošloj sjednici tvrdi da će sve izrečeno ući. Može li ući ili ne može - pita vijećnik Vasilj. Ivo Bevanda smatra kako primjedba nije osnovana. To obrazlaže pozivanjem na stavak 3. članka 83. Poslovnika o radu Vijeća. Pojašnjava kako se primjedba vijećnika Vasilja odnosi na izlaganja drugih govornika te da nema pravnog temelja za takvu intervenciju. Pojašnjava kako je vijećnik Vasilj nakon slanja radnih materijala i Zapisnika, u slučaju sumnji u izlaganje drugih govornika, imao mogućnost tonskog uvida u snimak. Poziva Vijeće da odbije primjedbu vijećnika Vasilja. Drago Vasilj poručuje kako, u tome slučaju, traži vraćanje izlaganja vijećnika Dragana Kozine u Zapisnik sa desete sjednice Vijeća. Traži da se iz Zapisnika briše izlaganje vijećnika Ilije Šege navedeno na stranici 7. Zapisnika a koje glasi: „Ilija Šego smatra da se danas nije dogodio presedan. Komentira kako se već događala slična situacija. Smatra da se ovo trebalo češće događati. Dodaje kako je Predsjednik Vijeća na početku rekao da se dogodio propust da se takvo pitanje postavi, uz opasku kako se ove stvari ne bi događale da se češće puta storniralo. Podsjeća da on nije nazočio prošloj sjednici Vijeća. Komentira kako je i on jednom uradio jedan „presedan“ prema vijećniku Dragi Vasilju iz razloga što je do tada važno „pusti ga pusti ga“. Poručuje kako nema postavljanja pitanja pod točkom „Razno“ i da je sve urađeno sukladno Zakonu. Dodaje kako postavljena pitanja moraju biti iz općinske nadležnosti. Predstavnike oporbe ocjenjuje kao lukave i mudre te smatra kako koriste razne situacije, naročito pod točkom „Razno“. Dodaje kako se vijećnici vladajuće većine, kada su opušteni, ne snalaze baš uvijek u ovome. Smatra da je dobro što su oporbeni vijećnici napustili sjednicu i da ovo treba češće koristiti. Napravili smo nešto što je pravilno i što ima svoje zakonsko uporište. Vijećnik Vasilj smatra kako su prisutni elementi vrijeđanja vijećnika. Poručuje kako oporbeni vijećnici nisu domuzi, niti prevaranti. Poručuje kako ne stoje navodi da je sve urađeno temeljem Zakona. Poručuje da je ovo bruka vijećnika Šege a da on ne bi volio da ga bruka. Smatra kako vijećnik Šego bruka oporbene vijećnike smatrajući ih lukavcima i mudrima, uz opasku kako se to u narodu zove domuzi. Vijećnik Vasilj poručuje kako može biti svašta ali lukavac i domuz nije. Ivo Bevanda smatra kako primjedba Drage Vasilja nije osnovana i da se kosi sa stavkom 3. članka 83. Poslovnika o radu Vijeća. Drago Vasilj poručuje kako ima stara latinska izreka a koja glasi: Što je dozvoljeno bogovima nije volovima. Goran Božić ukazuje na povredu Poslovnika o radu Vijeća. Podsjeća da Poslovníkom o radu Vijeća nije predviđena rasprava o primjedbama na Zapisnik. Predrag Smoljan konstatira da je poslovnička intervencija na mjestu. Poziva vijećnika Vasilja da ne otvara raspravu. Podsjeća ga da obrazloženje daje samo Tajnik Vijeća. Drago Vasilj komentira kako obrazlaganje zahtjeva nije rasprava.

Prva primjedba vijećnika Drage Vasilja a koja se odnosila na brisanje rečenica na stranici 8. Zapisnika, nije usvojen pošto je isti podržan od 4 vijećnika dok je 14 vijećnika glasovalo „protiv“ a 2 vijećnika su ostala „suzdržana“. Vijećnik Pero Barbarić nije bio u dvorani tijekom glasovanja. Pero Barbarić se vratio u dvoranu. Vijećnica Luca Bajkuša se, uz dopuštenje Predsjednika Vijeća, pridružila ostalim vijećnicima u radu. Nazočna su 22 vijećnika. Druga primjedba vijećnika Drage Vasilja a koja se odnosila na brisanje rečenica navedenih na stranici 7. Zapisnika nije usvojen pošto je isti podržan od 5 vijećnika dok je 14 vijećnika glasovalo „protiv“ a 2 vijećnika su ostala „suzdržana“. Vijećnica Luca Bajkuša nije pristupila glasovanju.

Darko Primorac traži brisanje rečenice navedene na stranici 7. Zapisnika a koja glasi: „Ilija Šego smatra da se danas nije dogodio presedan.“. Pojašnjava kako svi znaju da je riječ o presedan. Dodaje kako mu nije poznato zna li vijećnik Šego što uopće znači riječ presedan, nešto što se prvi put događa. Prijedlog nije usvojen pošto je isti podržan od 5 vijećnika dok je 14 vijećnika glasovalo „protiv“ a 3 vijećnika su ostala „suzdržana“.

Sukladno članku 86. Poslovnika o radu Vijeća, Zapisnik na koji nisu stavljene primjedbe, odnosno u kojem su prema usvojenim primjedbama izvršene izmjene, smatra se usvojenim. Zaključena je prva točka dnevnog reda.

Ad.2. Pitanja vijećnika;

Drago Pehar upućuje pitanje Tajniku Vijeća, Ivi Bevandi. Vijećnik Pehar komentira aktivnosti ostalih gradskih i općinskih vijeća. Pohvaljuje aktivnosti Gradskog vijeća Mostar, u okviru kojeg, vijećnici imaju redovne sastanke sa građanima. Posljednji u nizu takvih sastanaka su zajedno organizirali najstariji i najmlađi vijećnik Gradskog vijeća Mostar. Pita ima li Općinsko vijeće Čitluk neki svoj akt temeljem kojeg bi i naši vijećnici mogli održavati slične sastanke. Vijećnike informira o razgovorima na ovu temu koje je vodio sa kolegama vijećnicima Goranom Božićem, Ivanom Šarcom i Danijelom Čavarom. Ivo Bevanda odgovara kako je Općinsko vijeće Čitluk, pod predsjedanjem Marina Radišića, uspješno implementiralo projekt „Lokalno je primarno“ odnosno komponentu „Potpora općinskim vijećima“. Komentira kako je Općinsko vijeće Čitluk ostvarilo vrhunske rezultate i bilo među tri najbolje ocijenjena općinska i gradska vijeća u konkurenciji oko 100 općina i gradova sa područja BiH. Dodaje kako su zapisnici Općinskog vijeća Čitluk ocijenjeni kao najbolji te su često isticali kao primjer na brojnim konferencijama koje je organizirala Misija OSCE u BiH. Poseban naglasak prilikom standardizacije procedura je bio na uključivanju građana u proces odlučivanja. Pojašnjava kako su, vezano uz navedeno, kao jednu od novina uveli uredovne dane. Zadnji utorak u mjesecu je bio određen kao uredovni dan a sve je pratilo oglašavanje putem web stranice sa e-mail adresama članova Kolegija. Zaključuje kako postoji pravni temelj za aktivnosti koje je predložio gospodin Pehar te da se, on kao Tajnik, stavlja na raspolaganje u obliku eventualne pomoći navedenim vijećnicima.

Darko Primorac komentira kako ga raduje što je vijećnik Pehar spomenuo Gradsko vijeće Mostar. Smatra kako oni najbolje odrađuju taj dio posla. Podsjeća da se njihove sjednice mogu pratiti uživo preko YouTube kanala. Pozdravlja izlaganje vijećnika Božića sa prošle sjednice o otvaranju prema javnosti a tijekom kojeg predstavnici oporbe nisu bili nazočni u dvorani. Komentira kako se mi, s druge strane, trudimo da cenzuriramo pitanja koja su dozvoljena te se neki prijedlozi usvajaju a neki nisu. Podsjeća da je prije pet godina samoinicijativno donosio kameru na sjednicu Vijeća ali mu nije dozvoljeno snimanje. Dodaje kako je rečeno da će se stvoriti uvjeti za snimanje pa ga zanima kada se to planira. Podsjeća da Neum, Čapljina i ostali snimaju sjednice svojih vijeća. Pitanje upućuje Predsjedniku Vijeća. Iznosi primjedbu da devedeset dana čeka odgovor na svoje vijećničko pitanje a koje je postavio na zamolbu jednog stanovnika općine Čitluk. Poručuje kako, iz principa, neće ponoviti pitanje te da ga svi imamo u Zapisniku. Dodaje kako svi znaju da se odnosi na vađenje potvrda od strane nezaposlenih osoba. Smatra kako ignoriranje njegovog pitanja nije u redu te podsjeća da je već jednom uputio primjedbu zbog tog ignoriranja. Predrag Smoljan odgovara kako je u prošlom sazivu više puta postavljano pitanje vezano za snimanje sjednica Vijeća. Podsjeća kako je njegov odgovor ranije a i sada isti i da će snimanje biti moguće kada se steknu uvjeti. Smatra kako imamo problema i sa audio snimanjem temeljem kojeg se sačinjava zapisnik a i radimo u tuđem prostoru koji je neadekvatan za snimanje. Darko Primorac replicira kako je na sjednicama Gradskog vijeća Mostar jedna GoPro kamera smještena u kutu vijećnice a pored kamere je mikrofona. Smatra kako nije bitno vidi li se na snimci nosi li vijećnik odijelo već je bitno čuje li se što govornik govori. Zaključuje da postoje tehnički uvjeti za emitiranje sjednica. Dvoranu u kojoj se održava sjednica ocjenjuje boljom od ranije dvorane. Poručuje kako je svakom informatičaru i onome tko je vidio GoPro kameru jasno da postoje tehnički uvjeti za snimanje i emitiranje. Komentira kako vjerojatno snimku nitko ne gleda već je fokus na slušanju. Podsjeća da je više puta predlagao da se sjednice snimaju i na slučaj kada je televizijskoj ekipi onemogućeno snimanje sjednice. To se može, ali vi ne želite to napraviti - rekao je gospodin Primorac. Predrag Smoljan izjavljuje da želi nadopuniti svoj odgovor. Pojašnjava kako je za takvo nešto potrebna odluka Vijeća te poziva vijećnika Primorca da podnese inicijativu. Dodaje kako će, nakon izjašnjavanja vijećnika, biti poznat rezultat. Poručuje kako će se, u slučaju da Vijeće donese odluku da se tako neadekvatnim sredstvima u neadekvatnom prostoru snimaju sjednice, one svakako snimati. Dragan Kozina želi ispraviti netočan navod. Smatra kako nije istina da se o ovome nije govorilo. Poručuje kako se o ovome govorilo i glasovalo na sjednici Vijeća. Predrag Smoljan pita vijećnika Kozinu čiji netočan navod ispravlja. Dragan Kozina odgovara da ispravlja netočan navod Predraga Smoljana. Predrag Smoljan ga podsjeća da on uopće nije rekao da se o tome nije pričalo. Dragan Kozina replicira da je Predsjednik Vijeća rekao vijećniku Primorcu da napiše i podnese zahtjev. Predrag Smoljan odgovara da je to rekao ali da izlaganje vijećnika Kozine nema veze s ispravkom netočnog navoda. Dragan Kozina replicira da je Predsjednik Vijeća odbio ono što se sad ponovno traži. Predrag Smoljan ponovno naglašava kako izlaganje vijećnika Kozine nema veze s

ispravkom netočnog navoda. Dragan Kozina smatra kako za njega ovo ima veze s ispravkom netočnog navoda. Smatra kako mogu deset puta podnositi zahtjev, glasovati i svaki put treba isti zahtjev podnijeti. Pita što je to. Predrag Smoljan odgovara kako navodi vijećnika Kozine nisu istiniti. Pojašnjava kako on nikada nije rekao da se deset puta podnosi zahtjev. Podsjeća da je vijećnik Primorac postavio pitanje koje se odnosi na nedostavljanje odgovora. Poručuje kako mu nije poznato o čemu se radi te da Tajnik Vijeća vjerojatno ima saznanja o tome. Ivo Bevanda odgovara kako je pitanje vijećnika Primorca uredno dostavljeno subjektu kojem je i postavljeno. Poziva vijećnika Primorca da se u to osobno uvjeri uvidom u protokol i potpisom na prijem pošte. Dodaje kako se primjedba može uputiti subjektu koji je izbjegao dati odgovor a nikako Predsjedniku i Tajniku Vijeća. Darko Primorac odgovara da mu je poznato da se pitanja proslijeđuju nadležnim službama. Dodaje kako mu nije poznato koja služba je dužna dati odgovor na njegovo pitanje te da bi rado osobno otišao i zatražio odgovor.

Danijel Čavar pita Općinskog načelnika kakvu podršku HGSS Čitluk može očekivati od Općine u sljedećoj godini. Komentira kako je terensko vozilo HGSS-a u kvaru već 3 - 4 mjeseca. Podsjeća na njihove brojne intervencije. Dodaje kako imaju dva instruktora koja putuju širom BiH i Hrvatske te obučavaju druge GSS-ovce. Pored navedenog, imaju terenske pse osposobljene za traženje nestalih osoba. Vijećnik Čavar pita je li moguća veća intervencija prema HGSS-u kojom bi se omogućila nabavka vozila u nešto boljem stanju. Osvrće se na projekt „Jačanje uloge mjesnih zajednica u BiH“ kojega implementira pet mjesnih zajednica sa područja općine Čitluk. Pita kada će početi realizacija i koji iznos sredstava će dobiti te mjesne zajednice. Marin Radišić odgovara kako Općina mjesečno izdvaja sredstva za HGSS te snosi troškove održavanja vozila i ostale. Do sada je izdvojeno oko 15 -16 000 KM. Smatra kako će se do kraja godine izdvojiti oko 20 000 KM. Upoznat je sa stanjem vozila jer je Općina snosila troškove popravka. Nije imao informaciju da vozila nisu u voznom stanju. Poručuje kako će to provjeriti i vidjeti što se može poduzeti u svezi s tim. Implementacija projekta „Jačanje uloge mjesnih zajednica u BiH“ je u tijeku. Načelnik nije upoznat sa točnim terminom završetka projekta. Pretpostavlja da je riječ o sljedećoj godini. Daje informaciju o provedenim aktivnostima u pet mjesnih zajednica koje implementiraju projekt. Sve mjesne zajednice će dobiti informatičku opremu a ukupna vrijednost projekta iznosi cca 20 000\$.

Mario Milićević informira nazočne o razgovorima sa kolegom Ivanom Šarcem po pitanju inicijative mjesnih zajednicama a koje se odnose na uređenje nadstrešnica za autobuse. Pojašnjava kako je riječ o mjesnim zajednicama Donja Blatnica i Donji Ograđenici. Pita mogu li se postojeća autobusna stajališta prefarbati. Apelira da se poduzmu aktivnosti koje bi dovele do toga da se školska djeca zaštite od kišnih padalina. Postoji li ta mogućnost i tko to uopće radi - pita gospodin Milićević. Osvrće se na rekonstrukciju regionalne prometnice Tromeđa - Široki Brijeg, sa posebnim naglaskom na nezavršeni dio. Pita može li se postići dogovor sa Gradom Široki Brijeg sa ciljem završetka i tog dijela, uz komentar kako su na tom dijelu loši uvjeti. Marin Radišić odgovara kako će u svezi prvog pitanja, predstavnici „Brotinga“ izići na teren u Blatnici i Ograđeniku. Komentira kako do sada nismo imali praksu po pitanju takvih intervencija. Podsjeća da su u dosta naseljenih mjesta betonske kućice, rađene u prošlim vremenima dok su autobusne linije bile češće. Sada se javlja potreba za intervencijama na više mjesta. U slučaju da u svakom mjestu imamo pet takvih intervencija onda je riječ o velikoj investiciji - rekao je gospodin Radišić. Vezano za drugo pitanje, Načelnik informira nazočne o skorom početku radova na lokalitetu kojeg je spomenuo vijećnik Milićević. Riječ je o završetku rekonstrukcije krajnjeg dijela naše općine. Načelnik Radišić informira nazočne o skorim aktivnostima na dionicama od Biletića do Čitluka i od Tromeđe do Hamzića. Prema planovima iz županijskog ministarstva, veći dio navedene regionalne prometnice bi bio rekonstruiran. Misli kako će radovi početi u sljedećem tjednu. Nalog od ministarstva je dat izvođaču radova i čeka se početak - rekao je gospodin Radišić.

Ivan Šarac pita dokle su došle aktivnosti po pitanju izgradnja prometnice od srednje škole do hotela „Kaktus“? Vijećnik Šarac se osvrće na angažman pripravnika koji Općina prakticira svake godine. Pita postoji li mogućnost da sve pripravnike sa odgovarajućom strukom angažiramo u Javnoj ustanovi Edukacijsko - rehabilitacijski centar "SVETI JOSIP" Čitluk. Marin Radišić odgovara da postoji mogućnost vezana za angažman pripravnika u Javnoj ustanovi Edukacijsko - rehabilitacijski centar "SVETI JOSIP" Čitluk. Nakon što se okonča postupak registracije Ustanove i otvori račun na banci, uslijedit će razgovori sa predstavnicima Zavoda za zapošljavanje po pitanju angažmana pripravnika. Načelnik dodaje kako se već razgovaralo o pitanju na koji se osvrnuo vijećnik Šarac. Vezano za prvo pitanje, najavljuje da će u tekućem tjednu biti objava vezana za prvu fazu radova u iznosu cca 200 000 KM. Napominje da je Vlada HNŽ osigurala 160 000 KM.

Josip Grbavac se osvrće na slučaj od prije godinu dana. Stranka se obratila Odsjeku za inspeksijske poslove Općine Čitluk sa zahtjevom vezanim za izlazak na teren. Pojašnjava kako je riječ o sporu vezanom za pristupni put prema privatnom parceli a koji je ujedno jedini pristup parceli. Informira nazočne da je nadležni inspektor izišao na teren te je utvrdio nepravilnosti i naložio otklanjanje istih u roku od 15 dana. Nakon toga, stranka koja je trebala otkloniti nepravilnosti se obraća Žalbenom vijeću Općinskog vijeća Općine Čitluk, koje odbija žalbu

stranke. Nakon odbijanja žalbe, ta stranka pokreće upravni spor. Vijećnik Grbavac komentira kako mu je poznato, a isto je navedeno i u Izvješću Žalbenog vijeća, da pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje rješenja inspektora. Navedeni predmet se vodi pod brojem: 03-02-19-5-3552/20. Traži pismeni odgovor od komunalnog inspektora na pitanje koje glasi: Kada se planira to riješiti i što Inspektor poduzima po tom pitanju s obzirom da stranka čeka godinu dana da pristupi svojoj parceli? Vijećnik Grbavac naglašava da je pristup u cijelosti onemogućen jer je ograđen sa obje strane.

Jure Džida se osvrće na aktualnu izgradnju sportske dvorane Srednje škole dr. fra Slavka Barbarića. Komentira kako gradnju, s obzirom na blizinu, radove promatra iz svog dvorišta. Dodaje kako je tabla uredno napisana ali da na istoj nedostaje nekoliko elemenata. Ističe da se ne vidi tko je izvođač, uz opasku da se to zna ustaljeno. Dodaje kako su to objekti koji su započeti i koji stoje. Pita Načelnika što znači broj dozvole, uz komentar kako nema broja. Pita može li se dobiti broj ugovora i kopija ugovora. Dodaje kako na tabli piše da je rok za završetak radova 210 dana, uz komentar kako vjerojatno isto stoji i u ugovoru. Pita od kojeg datuma teku rokovi i koji su uvjeti u slučaju izostanka realizacije za 210 dana. Raduje ga da je sportska dvorana locirana na način kako je on predlagao. Smatra kako je to dosta pojeftinilo izgradnju i da je ostao manji prostor na kojem se može izgraditi igralište, pored Plana. Osvrće se na radove vezane za zgradu Kulturno - informativnog centra Čitluk te traži kopiju ugovora sa izvođačem radova. Dodaje kako ga zanima broj ugovora te što znači činjenica da nema dozvole. Komentira kako ne zna o čemu se radi i kada se to planira završiti. Postoje li neki objektivni problemi? Tko će snositi odgovornost, jer ipak stoje tamo dva objekta koja su započeti a ne radi se na njima – pita vijećnik Džida, uz opasku da ga to ljudi često pitaju pošto znaju da je sudjelovao u oba natječaja. Marin Radišić odgovara kako dostava ugovora nije nikakav problem. Dodaje kako su oba ugovora potpisana te su u tijeku radovi na sportskoj dvorani Srednje škole. Dodaje kako je i jutros potpisao jednu situaciju nakon što je provjeru uradio nadzor. U ugovoru sve stoji, ugovor će biti kopiran i bit će dostavljen – rekao je gospodin Radišić. Vezano za zgradu KIC-a, ugovor je potpisan temeljem projekta koji je predviđao da prednji dio ostane a da se ruši zadnji dio. Načelnik podsjeća da je više puta informirao Vijeće o tome. Nakon rušenja zadnjeg dijela, izvođač, nadzor i investitor zaključuju da bi trebalo rušiti i prednji dio. Sukladno tome, zatražena je izmjena projekta. Nakon što je urađena, izmjena projekta je dostavljena Građevinskom fakultetu Mostar na reviziju. I Građevinski fakultet je imao određene primjedbe za izmjenu tog projekta. Sukladno zahtjevu fakulteta urađena je izmjena projekta i, prema Načelnikovim informacijama, najkasnije do početka sljedećeg tjedna dobit ćemo reviziju Građevinskog fakulteta Mostar. Načelnik poručuje kako će se nakon toga vidjeti što dalje poduzimati, hoće li se radovi moći nastaviti po postojećem ugovoru ili će taj ugovor trebati raskinuti i raspisat natječaj za radove.

Goran Božić se osvrće na pitanje prethodnika. Pita Načelnika i Predsjednika Vijeća kada se planira useljenje u novu vijećnicu. Komentira kako je Nacrtom proračuna, koji je dostavljen u radnim materijalima današnje sjednice, planirano svega 200 000 KM za izgradnju objekta KIC-a. Vijećnik Božić komentira kako, sa aktualnom dinamikom, useljenje u novu vijećnicu neće biti moguće za par godina. Gospodin Božić se osvrće na odgovor kojeg je dobio od Povjerenstva za imenovanje i preimenovanje naziva ulica i trgova Općine Čitluk. Ističe da je zadovoljan odgovorom, uz sugestiju da njihov prijedlog kojeg će uputiti na Vijeće obuhvati 3 ili 4 lokacije a ne samo jednu kako bi Vijeće moglo zauzeti najbolji stav. Marin Radišić odgovara kako će informacije biti potpunije za sljedećih sedam dana. Podsjeća da će se na ovo pitanje svakako osvrnuti i gospodin Zovko prilikom prezentiranja Nacrta Plana Proračuna za 2022. godinu. Dodaje kako je moguće da stavka bude promijenjena do izrade Prijedloga Plana proračuna Općine Čitluk za 2022. godinu. Informira nazočne kako je već plaćen dio izvršenih radova. Eventualni novi natječaj će dovesti do izmjene rokova za izvršenje. Sačekat ćemo Građevinski fakultet i reviziju – poručio je gospodin Radišić. Predrag Smoljan odgovara kako mu nije jasno zašto je njemu pitanje upućeno. Podsjeća da izgradnja nije u nadležnosti predsjednika Vijeća i da ne bi bilo dobro da se miješa u rad izvršne vlasti. Dodaje kako on svakako apelira, ako ne na dnevnoj onda na tjednoj bazi. Ako je ikome u interesu održavanje sjednica Vijeća u pravim uvjetima i u dvorani gdje ne ovisimo od nekoga onda je to predsjedniku Vijeća, bez obzira na to tko to bio -poručio je gospodin Smoljan. Goran Božić replicira da je pitanje postavio bez ikakve zle namjere. Smatra kako je rješavanje navedenog pitanja u interesu svima nama, pa i Predsjedniku Vijeća. Smatra kako bi novi prostor trebao sačinjavati i najnovije tehnologije koje bi omogućile javnost sjednica Vijeća.

Pero Barbarić pita Načelnika je li išta poduzimano po pitanju zaštite rudarskih jama odnosno kopova. Podsjeća na svoja ranija vijećnička pitanja. Smatra kako nije riječ o velikoj investiciji, izuzev ako ga se pogrešno shvatilo. Pojašnjava da je riječ o kopovima površine 5 m² koje treba zaštititi žicom. Informira nazočne da je saznao kako su otuđene rešetke koje su bile stavljene te ih je nepoznati počinitelj prodao na otpad. Marin Radišić odgovara kako je komunalni inspektor izlazio na teren te će provjeriti sve informacije.

Drago Vasilj iznosi primjedbu vezanu za uvjete rada te dvoranu u kojoj se sjednica održava ocjenjuje „ledarom“. Pita je li ovo namjerno urađeno sa ciljem da sjednica što prije završi. Podsjeća da je na sjednici

Vijeća pozivan da pitanja vezana za odnos njega i Načelnika rješava u Načelnikovom uredu. Smatra kako je očito da tamo ne može riješiti te na Vijeće vraća staru retoriku. Osvrće se na uzurpacije na starom igralištu „Sivrići“ u Međugorju. Podsjeća da je za taj teren osnovana radna skupina na razini MZ Međugorje i da se najviše uključila matična podružnica. Naručen je idejni projekt te je održano nekoliko sastanaka po tom pitanju. Sukladno usvojenom zaključku, Općinskom načelniku je upućen zahtjev za rješavanje uzurpacija na tom prostoru. Vijećnik Vasilj smatra kako se te uzurpacije vrlo jednostavno mogu riješiti. Pojašnjava kako su neki ljudi zemljište uzurpirali na način da su posadili žive ograde pa malo nasuli teren, dok su drugi napravili manji vrt i baraku nasred terena. Naglašava kako se ne može ući u projekt, kojeg ocjenjuje prelijepim da će promijeniti sliku Međugorja, dok se ne riješi pitanje uzurpacija na tom terenu. Iznosi primjedbu da mu Načelnik nije odgovorio na dva dopisa a ljudi ga svakodnevno pitaju što je s tim i kakva je sudbina projekta. Dodaje kako svi znamo što je osnovna prepreka rješavanje tih uzurpacija. Osvrće se na pitanje komunalnih redara. Dodaje kako je imao oštriju retoriku na izlaganje direktora JP „Broting“, nakon čega ga je Načelnik zvao na sastanak. Pojašnjava kako se točno sjeća da je bio ponedjeljak, par dana nakon sjednice na kojoj se govorilo o statusu komunalnih redara. Dodaje kako je Načelnik dao puno predizbornih obećanja u smjeru rješavanja navedenog pitanja. Sramotnim ocjenjuje da imamo 2-3 prekopa koji stoje mjesecima. Komentira kako je direktor "Brotinga" isticao da mu najveći problem stvaraju prekopi. S druge strane, njegovi djelatnici njegovi su dva komunalna redara koji te stvari trebaju da rješavaju, sankcioniraju i podnose izvješća komunalnom inspektor. Pita zašto se to ne radi. Smatra kako imamo problem vezan za pitanje na koje se osvrnuo vijećnik Božić. Komentira kako zna gdje je lokalitet predviđen za spomen obilježje za olimpijce. Pojašnjava da na taj lokalitet treba prvo poslati komunalne redare i komunalne inspektore s obzirom da je tamo ogromno smetlište a koje smrdi te se tu odlažu drobine, kosti i ostalo. Tu biste vi stavili spomenik - poručuje vijećnik Vasilj, uz poziv da svi vide što rade komunalni redari u Mostaru. Jedino kod nas su oni „čardak, niti na nebu niti na zemlji“. Djelatnici su "Brotinga" a ovamo su u nadležnosti komunalnog inspektora te su totalno obezglavljeni – poručuje gospodin Vasilj. Pita hoće li se to konačno dovesti u red pa da stvari počnu da funkcioniraju. Traži pismeni odgovor, ali da može i usmeno. Marin Radišić će odgovoriti pismeno s obzirom da je tako i zatraženo. Goran Božić ispravlja netočan navod vijećnika Vasilja. Podsjeća da se njegovo izlaganje nije odnosilo niti na kakav spomenik već na ulicu ili trg. Drago Vasilj se ispričava, uz opasku da ništa ne mijenja smisao.

Tomislav Glamuzina podsjeća na objekt koji je smješten na samoj prometnici, na području MZ Dragićina. Pita Općinskog načelnika postoji li ikakva mogućnost za uklanjanje tog objekta i riješi to pitanje. Vijećnik Glamuzina smatra kako, u slučaju nemogućnosti uklanjanja, taj prostor treba riješiti postavljanjem signalizacije. Vijećnik Glamuzina podsjeća da je Vijeće usvojilo Integriranu strategiju razvoja Općine Čitluk za 2019 - 2027. godine. Uvidom u taj dokument zaključio je kako uopće nije obuhvaćeno poglavlje vezano za mlade. Možemo li osnovati komisiju koja će, u što kraćem roku, porazgovarati o problemima mladih sa ciljem detektiranja pitanja koja ih tište te ponudom određenih rješenja njihovih problema. Dok se mi ovdje bavimo trivijalnim stvarima, mladi odlaze iz naše općine - rekao je gospodin Glamuzina. Komentira kako poznaje sto primjera odlazaka mladih zadnjih pola godine u zemlje poput Njemačke i Irske. Traži pismeni odgovor na drugo pitanje. Marin Radišić odgovara kako pretpostavlja da je riječ o suženju prometnice i čatrnju. Podsjeća da je Ministarstvo prometa i veza HNŽ pokušavalo riješiti navedeni problem. Postigli su odgovor sa osobom koja je tvrdila da je nositelj prava vlasništva ali se nakon toga pojavila druga osoba koja je to pravo osporavala. Dogovor između suvlasnika nije postignut. Vezano za postavljanje znakova a posebice u noćnim terminima, razgovore treba obaviti sa nadležnim županijskim ministarstvom s obzirom da je riječ o regionalnoj prometnici.

Dragan Kozina traži da se obrati sa službene govornice iz razloga što tiše govori a sa ciljem boljeg i kvalitetnijeg snimanja. Pitanje postavlja Tajniku Vijeća. Osvrće se na navod sa desete sjednice kojeg karakterizira „spornim“ a za čije brisanje su vijećnici glasovali na prošloj sjednici Vijeća. Traži da taj navod pročita i da isti uđe u Zapisnik. Ivo Bevanda pita je li traži da se u Zapisnik sa ove sjednice uvrsti pitanje sa neke od ranijih sjednica. Dragan Kozina odgovara da to ne traži već je to pitanje dio njegovog novog pitanja. Traži da u Zapisnik uđe sljedeće: Dragan Kozina se osvrće na vijest iz medija po kojoj je Skupština Kantona Sarajevo, nakon pritiska osiguranika koji su u vlastitom aranžmanu nabavljali lijek Tocilizumab, ali i još skuplji Remdesivir, usvojila odluku da im se refundira nabava ovih lijekova. Navedeni lijekovi se koriste u liječenju COVID-19 pacijenata, dok Remdesivir nije registriran u BiH te ga je, sukladno Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima, moguće nabaviti putem interventnog uvoza. Vijećnik Kozina pita Vlatku Martinović, ravnateljicu. Predsjednik Vijeća upozorava vijećnika Kozinu da pitanja vijećnika moraju biti kratka, koncizna i jasna. Dragan Kozina traži ga se ne prekida i poručuje da će njegovo pitanje biti jasno i koncizno.

Predsjednik Vijeća upozorava da ćemo imati problem ukoliko dođe do kršenja odredbi Poslovnika o radu vijeća. Dragan Kozina izjavljuje da ne krši Poslovnik. Predrag Smoljan izjavljuje da vijećnik Dragan Kozina krši Poslovnik. Dragan Kozina tvrdi da je to dio njegovog pitanja. Traži dopuštenje da završi postavljanje pitanja. Predsjednik Vijeća upozorava da će biti primoran prekinuti sjednicu iz razloga nemogućnosti

održavanja reda na sjednici. Dragan Kozina odgovara da sjednicu može slobodno prekinuti. Traži da izrečeno uđe u Zapisnik kao dio njegovog pitanja. Ivo Bevanda pita vijećnika Kozinu kome on postavlja pitanje. Dragan Kozina odgovara da pitanje postavlja Predsjedniku Vijeća. Ivo Bevanda podsjeća da u pitanju spominje vijećnicu Martinović koja nije nazočna. Dragan Kozina odgovara da je riječ o uvodu u pitanje te da pitanje postavlja Predsjedniku Vijeća. Ivo Bevanda replicira da se pitanje upućuje Predsjedniku Vijeća i traži se uvrštavanje u Zapisnik unatoč tome što se odnosi na Vlatku Martinović. Dragan Kozina odgovara potvrdno, uz uvjet uvrštavanja u Zapisnik. Traži da u Zapisnik uđe sve što je brisano iz Točke „Razno“ na desetoj sjednici.

Predrag Smoljan podsjeća da je na početku sjednice povučeno pitanje lukavstva, mudrovanja i još neki izrazi. Poručuje kako je sada svima jasno što neki rade i da je njegova dužnost kao Predsjednika da to spriječi.

Dragan Kozina replicira da ga Predsjednik Vijeća pokuša spriječiti ali će on postaviti dva pitanja. Poručuje da će preskočiti dio koji nije pročitao. Traži da Predsjednik Vijeća svima jasno pročita po kojemu članku Poslovnika netko može tražiti brisanje nečijeg izlaganja, koje je stvarno i javno izgovoreno na sjednici Vijeća. Pita odakle pravo Predsjedniku Vijeća da traži da se vijećnici izjasne o tome da se briše nečije izlaganje. Podsjeća da je Tajnik Vijeća na posljednjoj sjednici upozorio da, sukladno članku 83. Poslovnika o radu Vijeća, vijećnik ima pravo tražiti ispravku svog izlaganja a ne brisanje nečijeg izlaganja. Vi ste manipulirali Vijećem i stavili na glasovanje da bilo tko ovdje u Vijeću može tražiti brisanje bilo čijeg izlaganja iz Zapisnika – rekao je vijećnik Kozina, uz opasku kako će sad ovo biti vjerojatno druga priča. Traži da se pred svima pročita članak Poslovnika po kojemu se to može raditi. Predrag Smoljan odgovara da sada ne može odgovoriti ali će vijećnik Kozina dobiti pismeni odgovor do sljedeće sjednice, sukladno Poslovniku. Dragan Kozina inzistira da pitanje koje je pročitao uđe u Zapisnik. Predrag Smoljan odgovara da je njemu postavljeno pitanje, do sljedeće sjednice. Drago Vasilj ukazuje na povredu Poslovnika o radu Vijeća. Pita zašto Predsjednik Vijeća spominje njega i njegovo izlaganje u sklopu odgovora vijećniku Kozini. Što sam ja to rekao i što sam ja tražio? Što Vi tražite, da Vi vidite što mi hoćemo? Mi samo tražimo ono što je zamjenica Vaša imala mogućnost na prošloj sjednici - rekao je vijećnik Vasilj. Predrag Smoljan odgovara kako se izlaganje vijećnika Vasilja ne odnosi na povredu Poslovnika o radu Vijeća. Podsjeća da se uopće nije obraćao vijećniku Vasilju već vijećniku koji je postavljao pitanje. Drago Vasilj replicira da je Predsjednik Vijeća spominjao njegovo ime u negativnom kontekstu. Rekli ste da Vi vidite što mi hoćemo - poručio je vijećnik Vasilj. Predrag Smoljan podsjeća da uopće nije riječ o povredi Poslovnika o radu Vijeća. Dragan Kozina traži da pročita članak 10. Poslovnika o radu Vijeća. Predrag Smoljan ga podsjeća da je postavio pitanje. Poziva vijećnika Kozinu da se drži Poslovnika po pitanju vijećničkih pitanja. Dragan Kozina komentira kako ono što će pročitati ima veze sa pitanjem koje je postavio. Poručuje kako je članak 10. Poslovnika o radu Vijeća kratak i da želi demantirati ono što je Predsjednik vijeća predložio na prošloj sjednici a što je po njegovom prosuđivanju nezakonito. Dodaje kako vijećnik ima pravo podnositi nacрте, prijedloge akata, amandmane, inicijative i druga pitanja iz nadležnosti Vijeća te ima pravo sudjelovati u pripremi i realizaciji programa rada. Predrag Smoljan odgovara kako vijećnik svakako ima pravo postaviti pitanja. Opominje vijećnika Kozinu da će mu oduzeti riječ. Dragan Kozina je prekinuo izlaganje Predsjednika Vijeća sa komentarom: Postavljati pitanja u nadležnosti Vijeća. Sukladno stavku 7. članka 68. Poslovnika o radu Vijeća Predsjednik Vijeća je vijećniku Kozini oduzeo riječ. Predsjednik Vijeća je, sukladno stavku 2. članka 70. Poslovnika o radu Vijeća, odlučio prekinuti rad sjednice Vijeća.

Nakon stanke u radu Vijeća od 15 minuta, Tajnik Vijeća je uradio prozivku. Nazočno je 20 vijećnika. Nisu nazočni Vlatka Martinović, Bernarda Primorac, Antonio Sivrić (od početka sjednice), Josip Grbavac i Pero Radišić.

Predrag Smoljan je nazočne informirao da je prekidu sjednice prethodilo oduzimanje riječi vijećniku Kozini. Kako vijećnik Kozina to nije ispoštovao već je nastavio obraćanje, Predsjednik Vijeća je, zbog nemogućnosti održavanja reda na sjednici, odredio stanku u radu Vijeća od 15 minuta. Podsjeća da je vijećnik Kozina već postavio jedno pitanje te ga poziva da iskoristi pravo na postavljanje drugog pitanja.

Dragan Kozina traži da se u Zapisniku konstatira kako mu Predsjednik Vijeća nije dopustio postavljanje vijećničkog pitanja do kraja, pozivom na Poslovnik koji ne predviđa vremensko ograničenje i dužinu vijećničkog pitanja. Drugo pitanje postavlja Tajniku Vijeća. Pita Tajnika bi li, uzimajući u obzir događanja na prošloj i današnjoj sjednici Vijeća, njemu i službi koja osigurava materijale i radi na zapisnicima, olakšalo rad da se organizira video snimanje ili još bolje video i audio snimanje. Smatra kako bi time izbjegli situacije koje imamo na ovoj i prošloj sjednici. Mišljenja je kako bi svatko bio oprezan po pitanju predlaganja i raspravljanja o nečemu za što zna da nije čisto ili je upitno. Zaključuje kako bi to definitivno bila pomoć i Predsjedniku Vijeća u održavanju sjednica Vijeća. Pita Tajnika Vijeća bi li to i njemu koristilo u radu. Vijećnik Josip Grbavac se vratio na sjednicu. Nazočan je 21 vijećnik. Ivo Bevanda odgovara kako mu je drago što je ovo pitanje postavljeno. Komentira kako je prije početka sjednice tražio od Predsjednika Vijeća da se kratko obrati vijećnicima pod točkom „Razno“. Odgovara kako je zagovornik javnog emitiranja sjednica Vijeća. Podsjeća na

ranije sjednice Vijeća na kojima je vijećnik Darko Primorac to predlagao. Tada je on, kao Tajnik Vijeća, bio protiv prijedloga iz razloga što nije postojala odluka Vijeća o snimanju sjednica. Podsjeća da je o tome danas govorio i Predsjednik Vijeća. Poručuje kako bi volio da većina u Vijeću izgleda odluku o javnom emitiranju sjednica. Informira nazočne kako ga je 4-5 vijećnika uoči sjednice Vijeća kontaktiralo i informiralo da jedna vijećnica koja nazoči današnjoj sjednici ima primjedbe na dužinu zapisnika i vođenje vijećničke statistike. Osvrće se na vrijeme kada su vijećnici Darko Primorac i Saša Grgić predlagali snimanje sjednica Vijeća i rasprave koje su vođene po tom prijedlogu. Informira nazočne da se kroz te rasprave došlo do zaključka da ne postoje tehnički uvjeti za snimanje sjednica i da se ne može osigurati kvalitetna snimka. Odlučeno je da se zapisnik malo više proširi i uvede vođenje vijećničke statistike. Poručuje kako ima te zapisnike u arhivi Vijeća. Dodaje kako su zapisnici bili dugi i u vrijeme dok je Vijećem predsjedavao raniji predsjednik Marin Radišić. Zaključuje kako dužina zapisnika nije volja Ive Bevande te da za sve ima obrazloženje. Dodaje kako bi on osobno imao puno manje posla da se sjednice Vijeća snimaju. Sugerira da se provede vijećnička anketa sa pitanjem vezanim za skraćivanje zapisnika i prestankom vođenja statistike. Kad većina to kaže ja ću to uraditi. Meni bi lakše bilo da je zapisnik na dvije stranice i da statistike nema, jer je vodim po cijelu godinu - poručuje Tajnik Bevanda. Osvrće se na vijećnicu koju je spomenuo na početku izlaganja i njezine kolege koje su ga kontaktirale. Komentira kako je ona za ukidanje statistike i skraćivanje zapisnika a, s druge strane, pet njezinih kolega iz iste političke grupacije s njom ne dijele mišljenje. Oni su pobornici ovakvog zapisnika i vođenja statistike i to tumače kao obvezu koju imaju prema svojim biračima. Ponavlja da je njegov odgovor da je za javno emitiranje sjednica a nakon toga i skraćivanje zapisnika i prestanak vođenja statistike. Darko Primorac komentira kako su sjednice Vijeća, sukladno Statutu Općine Čitluk i Poslovniku o radu Vijeća, javne. Nije mu jasno zašto sada treba inicijativa koju će podnijeti Darko, Janko, Pero ili Mate. Smatra kako danas vijećnici mogu javnim glasovanjem odlučiti hoće li se sjednice snimati. Poziva da se svatko ustane i javno glasuje jer ih je sve narod izabrao. Ivo Bevanda podsjeća da je za snimanje potrebno provesti proceduru javnog natječaja. Dragan Kozina predlaže da se za sljedeću sjednicu, ukoliko je potrebno, napravi prijedlog i da se vijećnici očituju o istom. Pita može li vijećnik Primorac uputiti zahtjev. Darko Primorac odgovara da ima raniji zahtjev kojega treba malo prepraviti i pripremiti za sljedeću sjednicu. Dragan Kozina poručuje neka se Vijeće očituje. Smatra da bi to svakako pomoglo, posebno što se tiče dužine rada sjednica Vijeća. Goran Božić ukazuje na povredu Poslovnika. Smatra da se o ovome može raspravljati pod točkom „Razno“. Zaključena je druga točka dnevnog reda.

Ad.3.Nacrt Plana Proračuna općine Čitluk;

Nacrt je prezentirao Pavo Zovko, Pomoćnik Općinskog načelnika za financije. Otvorena je rasprava.

Predsjednik Odbora za Proračun, financije i gospodarstvo Mario Milićević informira nazočne o sastanku Odbora održanom dana 22. studenog. Vijećnik Milićević upoznaje nazočne sa svojim prijedlogom iznijetim na sjednici navedenog radnog tijela a koji je jednoglasno podržan od ostalih članova. Predložio je da se iznos stavke 613 417 „uredski materijal“ smanji sa 20 000 KM na 15 000 KM. Podsjeća da je do 30. rujna ostvarenje iznosilo 9 669 KM te zaključuje kako ima prostora za smanjenje. Podsjeća da će se s nabavkom tableta svakako smanjiti potrošnja papira tonera. Time bi se konto 613400 „Nabavka materijala“ smanjio na 6 7000 KM. Predložio je smanjenje stavke 613485 „Ostali izdaci za materijal“ sa predloženih 8 000 na 6 000 KM. Ostvarenje navedene stavka je do 30. rujna je iznosilo 3 805 KM. Time bi se konto 613480 – Ostali materijal posebne namjene smanjio na 29 000 KM. Vijećnik Milićević predlaže smanjenje stavke 821320 „Prijevozna oprema“ sa 85 000 na 67 000 KM, uz obrazloženje da je ove godine u tijeku natječaj za nabavku automobila te smatra da se ovaj iznos može smanjiti. Time bi se konto 821300 smanjio na 115 000 KM. Gospodin Milićević komentira kako bi se na ovim stavkama uštedio iznos od 25 000 KM, koji bi preusmjerili na povećanje iznosa za konto 614514 „Poticaji u gospodarstvu“ sa 20 000 na 30 000 KM. Predlaže da se u navedeni konto uvrste poticaji za osnivanje obrta mlađima do 30 godina u iznosu od 250 KM. Kao jednu od mogućnosti vidi i donošenje odluke kojom bi se mlađe osobe od 30 godina oslobodilo plaćanja pristojbe za otvaranje obrta u iznosu od 150 KM. Predlaže oslobađanje obveze plaćanja poreza na tvrtku sve pravne osobe u prvoj godini poslovanja. Tada bi umanjili konta 722131 i 722322 na strani prihoda. Predsjednik Odbora za Proračun, financije i gospodarstvo Mario Milićević predlaže povećanje stavke 614235 „Potpora roditeljima za novorođeno dijete“ sa 50 000 na 65 000 KM. Time bi se naknada za novorođeno dijete povećala na 300 KM. Komentira povećanje iznosa predviđenog za plaće općinskih djelatnika, državnih službenika i namještenika. Planirano je povećanje od 3 %. Gospodin Milićević predlaže povećanje od 5 %. Smatra kako je to bitnije, u ovom stanju velikog rasta cijena životnih namjernica, goriva i svega ostalog nego kupovina vozila.

Pero Barbarić smatra kako je možda ovo vrijeme da se legaliziraju svi objekti u Međugorju i time napuni i općinski proračun. Dodaje kako je teško napuniti proračun uzimajući u obzir da će korona ići dalje. Podsjeća da je to direktno vezano i za realizaciju rashodovne strane Proračuna.

Tomislav Glamuzina podsjeća da se i ranije osvrtao na stavku 614 327 „transferi za udruge mladih“. Komentira da je riječ o proračunskoj stavci koja se redovito planira u iznosu od 4 000 KM a realizacija uvijek iznosi 0 KM. Ostavlja opciju po kojoj je moguće da se sredstva povuku u zadnjem tromjesečju. Pita mogu li se ova sredstva, u slučaju da ostanu nerealizirana, preusmjeriti za stipendiranje 3 ili 4 studenta.

Goran Božić najavljuje da će njegova rasprava ići u općenitom nekom smjeru te da ne traži neke specifične odgovore već da konstatira neka pitanja. Daje komentar vezan za usporedbu planiranja i izvršenja Proračuna za 2021. godinu te planiranja za 2022. godinu. Osvrće se na stavku vezanu za softverske i hardverske usluge, uz komentar da je ista „probijena“ skoro za 10%. Podsjeća na članak 46. Zakona o proračunima u FBiH koji propisuje da proračunski korisnici mogu ostvarivati obveze do visine sredstava određenih Proračunom. Zanima me zašto je ova stavka probijena, je li bilo nekih izvanrednih okolnosti ili je ovo specifikum - pita gospodin Božić. Dodaje kako je isti slučaj stavkom vezanom za usluge zaštite okoliša, uz opasku kako je ovdje odstupanje skoro duplo. Komentira izvršenje Proračuna, uz osvrt da je za lokalne ceste i mostove planiramo 700 000 KM a imamo izvršenje od 250 000 KM. Vijećnik Božić pita što je razlog lošeg izvršenja kod ove stavke. Osvrće se na rashodovnu stavku vezanu za Groblje Mira Bile i planirani iznos od 30 000 KM. Komentira kako s druge strane nemamo bilancu. Traži pojašnjenje za navedenu stavku. Podsjeća da se pod drugom točkom dnevnog reda osvrnuo na rekonstrukciju i izgradnju objekta Kulturno - informativnog centra Čitluk. Zanima ga zašto lokalne ceste i mostovi imaju loše izvršenje, zašto su se pobili ekonomski kodovi za softverske usluge, zaštitu okoliša i druge.

Dragan Kozina komentira da je gospodin Zovko ranije napustio sjednicu Odbora za Proračun, financije i gospodarstvo te ga je propustio pitati pojašnjenje vezano za dvije rashodovne stavke. Prvo pitanje je vezano za Javnu ustanovu Edukacijsko - rehabilitacijski centar "SVETI JOSIP" Čitluk. Planirani iznos od 50 000 KM za navedenu ustanovu, vijećnik Kozina ocjenjuje nereálnim. Podsjeća da je u Ustanovi već zaposlena jedna osoba te da slijedi izbor ravnatelja. Dodaje kako će vjerojatno doći do zapošljavanja stručnog kadra i nabavke odgovarajuće opreme te će izdaci biti puno veći od planiranog iznosa. Ističe da je to pitanje uputio Općinskom načelniku na sjednici Kolegija Vijeća. Smatra kako je trebalo, ukoliko postoje obećanja viših razina, obećane potpore planirati na prihodovnoj strani. Ukoliko se iste ne realiziraju, onda ih treba Rebalansom korigirati - mišljenja je vijećnik Kozina. Planirani iznos ocjenjuje nedostatnim. Osvrće se na pitanje izgradnje objekta Kulturno - informativnog centra Čitluk. Smatra kako prema planiranom iznosu od 200 000 KM, od KIC-a nema ništa u sljedećoj godini. Pojašnjava kako se to ne može završiti sa 200 000 KM, uz opasku da je plan prvog projekta iznosio 1 700 000 KM.

Pavo Zovko se osvrće na primjedbu Sportskog saveza na predviđeni iznos za njih te traženje povećanja iznosa a na koju se propustio osvrnuti u uvodnim napomenama. Vezano za prijedloge vijećnika Maria Miličevića komentira kako su jutros razgovarali na temu Nacrta. Naglašava kako je akcent na uvrštavanju postojećih potreba u gospodarstvu a da se kroz te aktivnosti pokuša iznaći rješenje za pitanja na koja je ukazao vijećnik Miličević. Dodaje kako imamo situaciju da je većina radnji vezana za područje župe Međugorje te da imamo česte slučajeve prijave i odjava tokom godine. Vezano za potpore po pitanju novorođenčadi, pojašnjava da se iznosi od 200 KM odnose na prvo i drugo dijete. Ukoliko bi došlo do povećanja, onda je ono u odnosu na godinu ranije oko 12 000 KM. Podsjeća na Odluku Općinskog načelnika o 300 KM za treće dijete. U slučaju povećanja trebalo bi i tu stavku korigirati. Vezano za izlaganje vijećnika Božića, gospodin Zovko ističe da nije došlo do promjene ukupno planiranog iznosa već izmjena po pojedinim stavkama. Najavljuje razmatranje Rebalansa na sljedećoj sjednici Vijeća sa ciljem da neke stavke uđe zasebno u Proračun. Uzima za primjer stavke vezane za groblje Bile, jer je u međuvremenu došlo do uplata od strane građana sa svrhom postavljanja spomen križeva na navedenom groblju. Dodaje kako je i Općina radila uplate za postolja. Iznosi vezani za hardverske i softverske usluge se ogledaju kroz kupovinu novih računala te održavanje istih. Osvrće se i na slučaj povećanja nekih usluga kao što su vinjete i ubacivanja PDV-a budući da do sada nije bilo PDV-a kod održavanja. Za lokalne ceste, plaćen je iznos vezan za Vionicu i još neke mjesne zajednice a ima plaćanja i nakon 30. rujna do kada se pratilo izvršenje za prvih devet mjeseci. Vezano za ustanovu „Sveti Josip“, plaća v.d. ravnateljice ide iz općinskog proračuna a nakon okončanja postupka registracije njezina plaća prelazi na Ustanovu.

Marin Radišić informira nazočne da je do sada realizirano oko 400 uplata za Groblje mira Bile od strane građana. Do sada je postavljeno oko 340 spomen križeva. Općina je financirala postolja i sva su postavljena. Napominje da je izvršenje vezano za prvih devet mjeseci te da već ima izmjena iznosa a posebice kod lokalnih cesta. Pojašnjava da je planirani iznos obuhvaćao i prometnicu od srednje škole, o čemu je govorio pod prošlom točkom dnevnog reda. Smatra kako neće biti većih odstupanja od planiranog iznosa po pitanju lokalnih cesta. U svezi izgradnje objekta KIC-a, gospodin Radišić naglašava kako će u sljedećem tjednu sve biti mnogo jasnije te će kod prijedloga Plana Proračuna za 2022. godinu vjerojatno doći do korigiranja spomenute stavke. Stavka za ustanovu „Sveti Josip“ obuhvaća plaću i doprinose v.d. ravnateljice i troškove struje, vode i sličnog.

Do kraja godine opremanje će biti okončano u najvećoj mjeri. Plaćanje ugovora ide preko Općine i riječ je o iznosu cca 100 000 KM. U proceduri je prijedlog županijskog zakona temeljem čijih odredbi bi se definirali odnosi između Općine i Županije. Smatra kako će doći do korigiranja i ove stavke tijekom razmatranja Prijedloga Plana Proračuna.

Darko Primorac traži pojašnjenje vezano za stavku 614 327 „Transferi za udruge mladih“ . stavka je planirana u iznosu od 4 000 KM a realizacija stavke za prvih devet mjeseci tekuće godine iznosi 0. Je li tu išao neki natječaj ili se te udruge nisu javile i zbog čega? Zbog čega nije ostvaren taj transfer - pita gospodin Primorac. Marin Radišić podsjeća da je to pitanje već upućeno. Pojašnjava da je riječ o stavci koja se planira godinama u općinskom proračunu. Dodaje kako se stavka realizirala preko Vijeća mladih Općine Čitluk, krovne organizacije mladih sa područja općine Čitluk a koja s Općinom Čitluk ima potpisan memorandum. Ta stavka je do sada bila realizirana. Međutim, zadnje dvije godina Vijeće mladih općine Čitluk nije imalo aktivnosti i nije tražilo sredstva od Općine Čitluk. Načelnik dodaje kako nije siguran jesu li predstavnici Vijeća mladih uopće opravdali dodijeljena sredstva od zadnje dodijele. U međuvremenu je došlo do određenih kadrovskih promjena u samom Vijeću mladih. Načelnik daje informaciju o sastanku u njegovom uredu a kojemu su nazočili predstavnici prošlog i aktualnog saziva. Darko Primorac pita postoji li udruga BRUM i jesu li, možda, oni predavali projekt. Marin Radišić odgovara kako misli da ima kadrovskih preklapanja između Vijeća mladih i BRUM-a. Dodaje kako je Općina Čitluk pomagala udruzi BRUM za određene stvari te da u ovoj godini nisu zaprimljeni nikakvi dopisi od te udruge. Darko Primorac replicira kako ispada da se oni moraju javiti Načelniku te da nema natječaja već oni trebaju da pošalju dopis Načelniku, nakon čega slijedi uplata. Marin Radišić ponavlja da su uplate išle na Vijeće mladih i da oni imaju svoj račun. Nakon utroška trebalo je sredstva pravdati. Međutim, u zadnje vrijeme su izostale njihove aktivnosti.

Tomislav Glamuzina se osvrće na pitanje prethodnika. Pita mogu li se nerealizirana sredstva po pitanju stavke „Transferi za udruge mladih“ proslijediti na stipendiranje tri ili četiri studenta. Marin Radišić odgovara kako misli da mora postojati stavka za Vijeće mladih. Po pitanju stipendija, Općina ima obvezu raspisivanja javnog natječaja, koji se objavljuje početkom kalendarske godine. Naglašava da su sve stipendije isplaćene u ožujku. Smatra kako treba potaknuti predstavnike Vijeća mladih na aktivniji rad i apliciranje sa nekim projektima od interesa za mlade općine Čitluk. Pavo Zovko podsjeća da je i kod stipendiranja ostalo nerealiziranih sredstava. Tomislav Glamuzina pita je li razlog tome što se mladi ne prijavljuju ili zadovoljavaju uvjete. Pavo Zovko odgovara kako je razlog nerealiziranja cjelokupnog iznosa činjenica da često dolazi do preklapanja kod dobitnika županijskih i općinskih stipendija.

Mario Milićević traži pojašnjenje za stavku „Poticaj za gospodarstvo“ koja je planirana u iznosu od 27 656 KM. Vijećnik Milićević se osvrće na stavku vezanu za stipendiranje studenata. Pita može li se cjelokupan iznos iskoristiti na način da sve podijele studenti koji ispunjavaju propisane uvjete. Da to ne bude godišnji iznos od 1000 KM nego, recimo, 1200 KM - pita gospodin Milićević. Marin Radišić odgovara kako su sve stipendije već isplaćene za ovu godinu. Mario Milićević pojašnjava da se njegovo pitanje ne odnosi na ovu već na sljedeću godinu.

Goran Božić se osvrće na navode da Općina isplaćuje plaću v.d. ravnateljici Javne ustanove Edukacijsko - rehabilitacijski centar "SVETI JOSIP" Čitluk. Vijećnik Božić pita u kojem je rangu ta plaća. Je li to plaća u rangu Pomoćnika Općinskog načelnika ili direktora „Brotinga“ - pita gospodin Božić. Pavo Zovko odgovara da je ta plaća u rangu šefa odsjeka u Općini.

Drago Vasilj podsjeća da je nekada ranije pitao kada će se Mjesnoj zajednici Međugorje vratiti sredstva od ekološke pristojbe te da je odgovor gospodina Zovke glasilo da će sredstva biti vraćena. Poručuje kako više neće to pitanje postavljati iz razloga što su Ministarstvo prometa i veza HNŽ i sam gospodin ministar osigurali veliki iznos sredstava i uradili na regionalnoj prometnici od Tromeđe. Smatra kako ne bi bilo loše predvidjeti sredstva od vinjete za rješavanja imovinsko - pravnih odnosa u Međugorju i Bijakovićima gdje se ta vinjeta i prikuplja. Pojašnjava da je riječ o 20 000 KM koji su bili u pitanju za prošlu i ovu godinu a Načelnik je tvrdio da nema planirane proračunske stavke za tu namjenu. Dodaje kako je riječ o naknadi od cca 5 000 KM u slučaju kada se nekome izuzima neka manja površina. Smatra kako je planiranje te stavke opravdano te da bi mogli planirati da vijeća navedene dvije mjesne zajednice zajednički donose tu odluku. Marin Radišić odgovara da je to već rađeno. Drago Vasilj: Iz vinjete? Marin Radišić odgovara da je rađeno iz Proračuna. Poručuje kako će se i u budućnosti nastaviti to raditi, sukladno mogućnostima. Pojašnjava da je većinom bila riječ o zamjeni zemljišta a da je bilo i slučajeva novčanih isplata. Drago Vasilj komentira kako on ovo i iznosi iz razloga što zna da je najveći problem to rješavati novčanim sredstvima. Dodaje kako predlaže mogućnost da se sredstva osiguraju iz stavke za vinjetu ako Općina nije u određenom trenutku u mogućnosti to riješiti.

Predrag Smoljan konstatira da nema više prijavljenih za raspravu. Komentira kako Načelnik planira da Vijeću predloži Prijedlog Plana Proračuna za 2022. godinu na sljedećoj sjednici a koja će se održati u prosincu sa

ciljem da se ne ide sa odlukom o privremenom financiranju. Smatra kako se to do sada svaki put pokazalo ispravnom odlukom kada smo na vrijeme usvojili Proračun.

Vijećnici Luca Bajkuša, Lidija Pehar i Tomislav Glamuzina su napustili sjednicu. Vijećnik Pero Radišić se vratio na sjednicu. Nazočno je 19 vijećnika. *Prijedlog odluke o usvajanju Nacrta Plana Proračuna općine Čitluk za 2022. godinu je dat na glasovanje te je usvojen sa 14 glasova „za“, uz 5 „suzdržanih“ glasova.* Zaključena je treća točka dnevnog reda.

Ad.4. Prijedlog odluke o raspisivanju javnog natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu na području općine Čitluk;

Prijedlog je obrazložila Jasna Karačić, Pomoćnica Općinskog načelnika za gospodarstvo. Otvorena je rasprava.

Dragan Kozina komentira kako su oporbeni vijećnici, iz dobro poznatih razloga, bili odsutni sa prošle sjednice kada se raspravljalo o ovome prijedlogu a koji na kraju nije usvojen. Dodaje kako su, za razliku od ovog prijedloga, ostali prijedlozi usvojeni. Pita razlikuje li se ovaj prijedlog od ranijeg u tome što njime nisu obuhvaćeni Blizanci i Tepčići. Biste li u slučaju da je prijedlog na prošloj sjednici usvojen danas predlagali izmjenu odluke - pita vijećnik Kozina, uz opasku kako to govori o ozbiljnosti prijedloga. Komentira kako je riječ o površinama koje dvadesetak godina koristi Vinarija Čitluk a da pri tome ne plaća niti jedan pfening na ime korištenja. Dodaje kako je Vinarija, suprotno odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu FBiH, sadila nove zasade. Napominje kako je na sjednicama Vijeća prije sedam ili osam godina traženo da se to obustavi ali da tadašnji načelnik Jerkić nešto poduzimao i da je rekao kako on to ne može obustaviti. Pita sve nazočne koliko Općina Čitluk odnosno njezini stanovnici imaju koristi od Vinarije Čitluk zakupa zemljišta ukupne površine 140 hektara. Podsjeća da je danas neko drugo stanje za razliku od ranijeg kada je Vinarija otkupljivala viškove grožđa od lokalnih malih proizvođača. Naglašava kako sada mali vinari otkupljuju viškove grožđa a Vinarija ima dovoljno svoga grožđa i ne radi otkup. Predlaže dopunu članka 7. Prijedloga na način da se doda novi stavak koji bi propisao da u slučajevima kada zakupac već koristi zemljište koje je predmet odluke retroaktivno plaća 50% od utvrđene cijene zakupa za svaku godinu ranijeg korištenja zemljišta. Općina bi time, smatra vijećnik Kozina, dobila značajna sredstva u teškim vremenima, uz komentar kako će situacija biti još gora. Pita kolika je okvirna početna cijena po hektaru površine. Goran Božić replicira vijećniku Kozinu komentarom kako nije dopušteno donositi odluke koje imaju retroaktivne učinke. Dodaje kako to nema pravnu utemeljenost te je prijedlog suprotan Zakonu. Traži da Tajnik Vijeća prezentira obrazloženje. Predrag Smoljan smatra kako za obrazloženje nema potrebe. Pojašnjava kako se izneseno može tretirati kao amandman jedino u slučaju ako se Načelnik na samoj sjednici odluči na izmjenu Prijedloga. Dragan Kozina pita zašto se ne može tretirati kao amandman. Dodaje kako, po Poslovniku, ima pravo tražiti izmjenu na sjednici Vijeća. Ukoliko to ne prihvati predlagatelj, onda je to druga stvar - rekao je vijećnik Kozina. Jasna Karačić odgovara kako se cijena određuje temeljem Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih od zamjene, zakupa i koncesije iz 2009. godine. Podsjeća da je nadležno povjerenstvo već razmatralo to pitanje. Cijene su uglavnom od 150 KM na više, ovisno o pitanju nalazi li se čestica u okrupnjenim površinama koje su u funkciji proizvodnje, je li riječ o osobito vrijednom zemljištu ili vrijednom obradivom poljoprivrednom zemljištu. Gospođa Karačić misli kako će za Vinariju cijene biti između 200 KM i 220 KM, ovisno o značajkama koje je pobrojala. Marin Radišić se slaže sa vijećnikom Božićem da Vijeće ne može retroaktivno donositi odluke. Dodaje kako se treba držati Zakona i propisanih procedura. Podsjeća da je Vijeće donijelo Plan gospodarenja poljoprivrednim zemljištem te da je nadležno ministarstvo dalo suglasnost na isti. Poziva da se posao privede kraju i realizira potpisivanjem ugovora i naplatom propisanih obveza. Ukoliko vijećnik Kozina smatra da ima neki drugi način neka ga predloži Vijeću – rekao je gospodin Radišić, uz komentar da su sve aktivnosti rađene u koordinaciji sa predstavnicima nadležnog ministarstva i temeljem Zakona. Dodaje kako je cijena točno definirana Pravilnikom. Sjednicu je napustio vijećnik Darko Primorac. Nazočno je 18 vijećnika. Jasna Karačić se osvrće na komentar o izuzimanju katastarskih općina Blizanci i Tepčići iz aktualnog prijedloga. Pojašnjava kako je do izuzeća došlo iz razloga što iste nisu gruntovno i katastarski usuglašeni. Predmetne čestice se još vode na fizičkim osobama. Nakon što se usuglašavanje okonča, slijedi i njihovo uvrštavanje u odluku. Riječ je o zemljištima ukupne površine oko 20 hektara.

Danijel Ćavar pita imaju li mjesne zajednice na čijim teritorijima se nalaze predmetne parcele navedenih katastarskih općina ikakvu direktnu ikakvu korist od zakupa tih parcela. Pojašnjava da je riječ o ukupnoj površini od 160 hektara. Imaju li mjesne zajednice ikakvu korist ili samo Općina - pita gospodin Ćavar. U slučaju da nemaju, vijećnik Ćavar predlaže da se u budućem razdoblju dio prihoda preusmjeri u razvoj lokalne infrastrukture tih mjesnih zajednica. Jasna Karačić pojašnjava kako se prihod dijelu u omjeru 70 - 30 % između Općine i Županije te da je namjena utroška propisana navedenim pravilnikom. *Prijedlog odluke o raspisivanju javnog natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu na području općine Čitluk je dat na glasovanje te je usvojen sa 14 glasova „za“, uz 4 „suzdržana“ glasa.* Zaključena je četvrta točka dnevnog reda.

Ad.5.Prijedlozi za rješavanje pitanja ispred Općinske službe za geodetske i imovinsko - pravne poslove;

Prijedlog rješenja o utvrđivanju prava vlasništva na građevnom zemljištu označenom kao k.č. 430/506 K.O. Paoča (stari premjer) u površini od 1426 m², što odgovara po novom premjeru k.č. 606/6 K.O. Paoča u površini od 1426 m² u korist Pere (Frane) Čule i Marijane (Blage) Čule iz Paoče, kao graditelja stambenog objekta izgrađenog na tom zemljištu.

Prijedlog je obrazložio Franimir Pervan, Pomoćnik Općinskog načelnika za geodetske i imovinsko - pravne poslove. Otvorena je rasprava.

Mario Milićević komentira kako se Proračun puni i realizacijom ovakvih rješenja. Pita koliko često se održavanju sjednice Povjerenstva za davanje stručne ocjene za utvrđivanje urbanističko - tehničkih i drugih uvjeta i koliko još ovakvih i sličnih predmeta ima u proceduri. Franimir Pervan odgovara kako ima veći broj podnijetih zahtjeva. U realizaciju se pokreće kada stranka iskaže interes. Pero Radišić, član Povjerenstva za davanje stručne ocjene za utvrđivanje urbanističko - tehničkih i drugih uvjeta je dao komentar vezan za postupanja navedenog povjerenstva. Informira nazočne da su članovi zauzeli stav da sjednice budu jednom mjesečno, uoči sjednice Općinskog vijeća. Pohvaljuje suradnju članova i nadležne općinske službe te ističe da su članovi spremni da se sjednice održe i u nekim žurnijim situacijama. *Prijedlog je dat na glasovanje te je jednoglasno usvojen.* Zaključena je peta točka dnevnog reda.

Ad.6. Razno;

Pero Barbarić se osvrće na najavu donošenja odluke Vlade FBiH a koja se odnosi na uvođenje covid potvrda. Donošenje odluke je planirano dana 21. prosinca 2021. godine. Osvrće se na iznijete komentare kako nije riječ o općinskoj razini odlučivanja. Želi da se osvrne na neke od propisa kojima će ukazati da je riječ i o općinskoj razini. Naglašava kako je donošenje navedene odluke u suprotnosti sa više zakona a da će se on osvrnuti na dva zakona. Uzima za primjer slučaj da on krene u Općinu i da mu općinski djelatnik pokuša uskratiti slobodu kretanja. Osvrće se na odredbe Zakona o zabrani diskriminacije u BiH i Kaznenog zakona FBiH a koji predviđa kazne za službene osobe od jedne do osam godina. Poručuje kako će u slučaju primjera na koji je ukazao biti primoran pozvati Policiju. Citira članak Zakona o zabrani diskriminacije u BiH po kojemu se pod diskriminacijom podrazumijeva svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljenim na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, vjerske vjere, etničke pripadnosti, invalidnosti, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze sa nacionalnom manjinom političkog ili drugog uvjerenja imovinskog stanja, članstvo u sindikatu ili u drugom udruženju obrazovanja društvenog položaja ili spola, seksualne orijentacije i rodnog entiteta. Osvrće se na članak 187. Kaznenog zakona FBiH po pitanju povrede ravnopravnosti čovjeka i građanina. Tko na osnovu razlike u rasi, boje kože, narodnosti ili etičkoj pripadnosti, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, spolu, spolnoj sklonosti, jeziku, obrazovanju, društvenom položaju ili socijalnom porijeklu uskrati ili ograniči građanska prava utvrđena Međunarodnim ugovorom, Ustavom, zakonom i drugim propisom ili općim aktom FBiH ili tko na osnovu takve razlike ili pripadnosti ili kojeg drugog položaja daje pojedincima neopravdane povlastice ili pogodnosti kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. Službena osoba ili odgovorna osoba u Federaciji koja učini krivično djelo iz stavka ijednog ovog članka kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina - navedeno je u spomenutoj odredbi. Vijećnik Barbarić poručuje kako je riječ o velikim stvarima te da ne možemo preskakati Zakon i praviti se da nas se ovo nas ne tiče. Smatra kako bi u tome slučaju nastupio poraz razuma, Vijeća i svega onoga što je ono donijelo. Podsjeća da u Bosni i Hercegovini još vrijede zakoni. Poručuje kako nema toga tijela koje može donijeti bilo kakvu odluku na temelju koje netko može nekome uskratiti građanska, ljudska prava i slobode. Naglašava kako se do sada sve radilo na temelju neke preporuke. Upoznaje nazočne sa aktivnostima udruge kojoj je na čelu i budućim aktivnostima iste. Informira o najavljenim mirnim prosvjedima protiv najavljene odluke. Prva okupljanja su planirana u Mostaru. Poziva nazočne da ovu temu ne promatraju kao stranačku nego da svi postupaju zdravorazumski. Dodaje kako vjeruje da postoji bezbroj mehanizama da se kaže „pa ljudi, ovo je protuzakonito“. Marin Radišić komentira kako će se o najavljenom prijedlogu odluke raspravljati u federalnom parlamentu. Nije mu poznat sadržaj prijedloga odluke niti mu je poznato da će se uopće razmatrati navedena odluka. Poručuje kako ga osobno sve to interesira, uz komentar kako sve što bude doneseno mora imati utemeljenost u Zakonu. Gospodin Radišić komentira kako on ne želi ulaziti u liječničku struku ali da bi svaka odluka za cilj trebala imati zaštitu zdravlja ljudi a naravno i zaštitu ljudskih prava i sloboda. Smatra kako vijećnici nemaju dovoljno podataka za neku kvalitetnu raspravu. Komentira odredbe Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Pero Barbarić komentira kako je danas otvorio ovu temu s obzirom da neće biti sjednice Vijeća do donošenja federalne odluke. Osvrće se na Republiku Hrvatsku, koja za razliku od BiH ipak ima neke odluke. Smatra kako Hrvatska, unatoč odlukama,

nema konkretne poteze pa premijer Plenković nastoji da to dvotrećinskom većinom uredi. Ovdje se događa jedan presedan a koji nikada u povijesti nije bio. Ovako šutke, ljudi su spremni dati svoju slobodu u ime neke naše nekonkretne zdravstvene sigurnosti. Da ta cijela ekipa protiv koje se sudski vodi proces pod ovom šifrom ovo radi. Ja osobno neću sjediti skrštenih ruku kad dođe do ovoga zakona. Dok god možemo demokratskim metodama djelovati, mi djelujemo. Sljedeći tjedan počinju okupljanja po općinama, uključujući i općinu Čitluk. Počet ćemo s krunicom i sve ćemo proširiti i na druge općine - rekao je vijećnik Barbarić. Drago Pehar smatra kako ne treba žuriti već sve treba razmotriti i onda donijeti kvalitetnu odluku. Osvrće se na odlukom tijela Županije Zapadnohercegovačke koja, uzevši cijelu epidemiološku situaciju u obzir, smatraju kako nema potrebe za uvođenjem dodatnih mjera. Pero Barbarić replicira kako je Županija Zapadnohercegovačka na vrijeme donijela zakon koji im sada dopušta ovakva postupanja. Dragan Kozina komentira kako u slučaju kada Federacija donosi propis onda propisi nižih razina ne mogu izlaziti izvan okvira utvrđenih propisom Federacije. Ukoliko je riječ o aktu Federacije onda isti moramo poštovati – smatra vijećnik Kozina. Vezano za aktivnosti Županije Zapadnohercegovačke, komentira kako je ipak riječ o jednonacionalnoj županiji gdje se odluke lakše donose. Mišljenja je kako u Hercegovačko - neretvanskoj županiji donošenje odluka ide teže. Pita odnosi li se najavljena federalna odluka na institucije. Pero Barbarić odgovara da, po onome koliko je on mogao pročitati, odnosi na institucije. Komentira gostovanje sinjskog gradonačelnika gospodina Mire Bulja u tv emisiji „Nedjeljom u 2“. Ističe kako u Hrvatskoj ima načelnika koji ne poštuju odluke po pitanju pandemije. Naglašava izjavu gospodina Bulja po kojoj kod njega u Grad mogu svi, cijepljeni i necijepljeni te da on neće i ne smije diskriminirati ljude. Dodaje kako oni policajci sutra mogu dobiti naredbu da okrenu cijevi u građane, da počnu pucati jer je netko gore naredio. Zaključuje kako je sve već viđeno i da imamo ozbiljnu situaciju. Informira nazočne o člancima koje je objavio prije godinu i pol dana i u kojima je najavio covid potvrde koje ocjenjuje „ludim“. Dodaje kako su te članke neki ocjenjivali kao teorije zavjere. Poziva da svi vide gdje je došla Austrija. Pita hoćemo li i mi sutra dati svoju djecu da ih cijepe. Smatra kako će odluka federalne vlade ići u tom smjeru. Predrag Smoljan pita što mi možemo učiniti s općinske razine i u slučaju da krenemo od pretpostavke koju je izložio vijećnik Barbarić. Na što možemo utjecati i na koji način - pita gospodin Smoljan. Pero Barbarić komentira da stranka HDZ ima najveću snagu, moć i najveću odgovornost te da je on kao građanin napravio što je mogao. Dodaje kako u Vijeću djeluje koliko može te da građani neće dopustiti da im netko uzima zakone koji još vrijede. Siguran sam da sutra kada dođe do te situacije neki hoštapleri neće slomiti ovaj narod, koji je i molitveni i ratnički - rekao je gospodin Barbarić. Predrag Smoljan podsjeća vijećnika Barbarića da je maloprije poručivao da ne treba gledati političku situaciju a sada spominje jednu od stranaka. Pero Barbarić replicira da sebe spominje kao osobu. Predrag Smoljan smatra kako ne treba miješati političke stranke u ova pitanja. Pero Barbarić je mišljenja da HDZ ima moć da sutra kaže da ta odluka nema zakonsku utemeljenost. Oni će odluku sutra donijeti dvotrećinskom većinom - rekao je vijećnik Barbarić, uz podsjećanje na zakone koje je komentirao. Kao što mi ne možemo donijeti nešto izvan naše razine djelokruga ne može ni Vlada, mimo Ustava. Tu je još važeći Ustav i vidimo da more ljudi ima već prigovore. Ja samo kažem da se ne desi 21. prosinac a da mi kao Vijeće uopće ne primjećujemo. Važan nam je i nogostup i ova lampa koju ćemo staviti. Ali, ovo je trenutno najvažnija stvar jer ne znamo do kuda će ovo sutra otići. Tko zna do kuda će ovo ići a mi bespogovorno slušamo i gledajući sve ove mjere koje su glupe i besmislene a ticala su se roditelja, naše djece i škola. Pa donesimo barem neki zaključak - rekao je vijećnik Barbarić. Sjednicu je napustio Pero Radišić. Nazočno je 17 vijećnika. Ilija Šego komentira kako je dobro što se vijećnik Barbarić u izlaganju osvrnuo na odredbe više zakona, kako bi i ostali vijećnici imali što više informacija i spoznali to nas čeka. Vijećniku Šegi nije jasno što vijećnik Barbarić očekuje. Što da Vijeće donese takav zaključak, unatoč tome što nemamo cijelu jasnu situaciju? Hoće li sigurno doći do donošenja federalne odluke i kako će se razvijati situacija - pita vijećnik Šego. Pero Barbarić opet ponavlja primjer da ga zaustavi općinski zaštitar i onemogućiti mu ulazak u Općinu. Zaključuje kako bi Općina trebala dobiti neki papir koji bi nalagao tome zaštitaru da zaustavlja ljude na ulazu u Općinu. Podsjeća na zakonske odredbe vezane za diskriminaciju. Predrag Smoljan komentira da je situacija nezgodna u cijelom svijetu. Smatra kako se ne može gledati izolirano jednu zemlju i pozivati na njezina iskustva. Maloprije je vijećnik Barbarić ukazivao na Austriju. S druge strane, Švicarska je zemlja sa najviše organiziranih referenduma u svijetu. Gospodin Smoljan misli da su na zadnjem referendumu građani Švicarske glasali za predložene mjere. Pero Barbarić odgovara da su švicarci podržali ali da on ne priča o tome. Predrag Smoljan komentira kako su mogući i drugi slučajevi od onih na koje se osvrtao vijećnik Barbarić. Pojašnjava kako su mogući prigovori cijepljenih osoba da sa njima u Općinu ne bi trebali ulaziti necijepljene osobe. Gospodin Smoljan naglašava kako je svakako nezgodna situacija. Pero Barbarić smatra kako je najveći problem u činjenici da imamo zakone a da se donose odluke suprotne tim zakonima. Uzima za primjer odredbe Ustava BiH po kojima nitko nema pravo drugoga diskriminirati i da nitko ne smije različito postupati u odnosu na istu situaciju. Dodaje kako je u takvim slučajevima dužan zovnuti Policiju a koja je dužna napraviti zapisnik i automatizmom pokrenuti postupak protiv osobe koja ga je ugrozila. Zaključuje kako će Sud reći svoje a da su kazne u rasponu od jedne do osam godina. Predrag Smoljan odgovara kako Vijeće ne može donijeti odluku po tome pitanju. Ističe da u potpunosti razumije gospodina Barbarića čija rasprava ide u smjeru zaštite sloboda

svakog pojedinca. Dodaje da on uopće nije zagovornik kršenja sloboda pojedinaca. Smatra da bi se donošenjem bilo kakvog akta, odluke ili zaključka, doveli u nezgodnu situaciju i da ništa produktivno ne bi napravili. Ponavlja da bi se on i vijećnik Barbarić vjerojatno složili u 90% stvari. Pero Barbarić poručuje da ne traži da Vijeće nešto donosi. Očekuje da će Načelnik ili Predsjednik Vijeća dobiti neki konkretan dopis. Smatra kako bi u tome slučaju red bio sazvati izvanrednu sjednicu Vijeća. Kao što smo mi, tadašnja ekipa, znali u ratu sačuvati našu Općinu od nekih situacija, što neke druge općine nisu uspjele riješiti i imale su desetke mrtvih između sebe - poručio je gospodin Barbarić. Sjednicu je napustio Tihomir Prusina. Nazočno je 16 vijećnika. Josip Grbavac se osvrće na izlaganje vijećnika Pere Barbarića. Komentira veliki broj medijskih istupa i natpisa koji za posljednju imaju zbunjenost kod građana. Dodaje kako ni on sam ne zna što je u određenom trenutku ispravno a što nije. Smatra kako je shvatio da gospodin Barbarić nema konkretan prijedlog nego je imao za cilj ukazati kako se svi skupa moramo više aktivirati. Vijećnik Grbavac komentira kako nije problem sazvati sjednicu u slučaju potrebe za reakcijom Vijeća. Dodaje kako se trebaju poštovati sve razine vlasti te da Općina ne može mijenjati federalnu odluku. Goran Božić smatra kako je tema rasprave svakako široka. Slaže se s Predsjednikom Vijeća da Vijeće ne može izlaziti iz svojih nadležnosti. Ukoliko postoji potreba za preispitivanjem zakonitosti nekog akta, onda je adresa Ustavni sud - poručuje gospodin Božić, uz opasku kako ne vidi smisla u raspravi koja ne proizvodi nikakve pravne učinke. Pero Barbarić replicira da se radi o konkretnim stvarima. Komentira kako onoga koji će na građane zovnuti Policiju ne zanima tko je što rekao. Dodaje kako je isto kada ravnatelj i učiteljica to rade. Naglašava kako Sud ne zanima tko je rekao. Pojašnjava da se u tijeku postupka dolazi do drugih koji su sudjelovali u udruženom zločinačkom pothvatu ako ga tako kvalificira Sud a da je ovo upravo to. Znači, ovdje se radi o kompletnom djelu, vodit će se parnice, vodit će se parnice protiv ljudi koji su odgovorni a ne ovih gore - poručuje gospodin Barbarić.

Drago Vasilj poručuje da ne voli izlaziti za govornicu ali da želi sve gledati u oči dok govori o ozbiljnim stvarima. Dodaje kako sada želi komentirati Zapisnik budući da nije imao pravo na raspravu kao predsjednik Kluba. Smatra kako je vođenje prošle sjednice Vijeća od strane Predsjednika Vijeća bilo sramotno. Istom kvalifikacijom ocjenjuje i glasovanje o primjedbi na Zapisnik kao i ono što je tražila Zamjenica Predsjednika Vijeća. Smatra kako se danas pokazalo da nisu svi jednaki te do izražaja dolazi izreka „što je dozvoljeno Jupiteru nije dozvoljeno volu“ odnosno „nemaju svi pravo da čine isto“. Komentira kako je Predsjednik Vijeća sve učinio da udovolji zahtjevu svoje zamjenice a koja se pozivala na pogrešne članke Poslovnika o radu. Dodaje kako Zamjenica Predsjednika Vijeća apsolutno nije imala pravo da traži niti itko ima pravo da traži brisanje nečijeg izlaganja. Poručuje Predsjedniku Vijeća da je ignorirao sva suprotna mišljenja, uz opasku i ona koja su dolazila od članova predsjednikove stranke. Ističe kako ga je obradovao stav pojedinih vijećnika iz vladajuće stranke a što nije očekivao. Neće da im spominje imena i da ih hvali, uz komentar da zbog toga ne bi imali nekih eventualnih problema. Osvrće se na slučaj Kineskinje koja je bila hrabra pa je izjavila nešto i nestala. Poručuje kako nitko nema pravo tražiti da se nečije izlaganje briše. Dodaje da vijećnik može tražiti brisanje svoga izlaganje, onoga što je on rekao a ne može tražiti brisanje tuđeg izlaganja. Pita kuda će nas to odvesti. Komentira kako je danas napravio jedan igrokaz u kojemu je tražio da se brišu izlaganja drugih vijećnika. Podsjeća da to Vijeće nije prihvatilo. Izlaganje vijećnika Ilije Šege o oporbenim vijećnicima izneseno na prošloj sjednici Vijeća ocjenjuje uvrjedljivim. Dodaje kako ga to ne čudi, uz komentar da je Predsjednik Vijeća u predizbornoj kampanji omalovažavao samostalne odnosno neovisne vijećnike. Dodaje kako je Ilija Šego to samo nastavio. Poručuje kako on nije, kao što vijećnik Šego kaže, niti mudrac a niti lukavac. Poručuje kako se to u narodu kaže domuz, a da on to nije. Jer ja volim gledati u oči. Možeš se ti smijati! Imat ćeš ti priliku da mi odgovoriš, meni je savjest čista. Slobodna je tema, imam pravo govoriti i komentirati. Vi ste me, Predsjedniče, jednom opomenuli da ne govorim o ljudima kojih nema ovdje a dozvoli ste njemu da on govori o meni - rekao je vijećnik Vasilj. Poručuje da mora konstatirati jednu stvar. Komentira kako su se ovdje hvalili prije tri godine kada su tražili brisanje njegovog izlaganja od prije tri godine. Poručuje kako oni to zovu brisanje a on cenzurom. Poručuje kako cenzure nema niti u jednom predstavničkom tijelu u demokratskom svijetu od Zapadne Amerike do granica sa Bjelorusijom, Turskom, Kazahstanom, Kinom, samo ima ovdje. Dodaje kako ne zna nigdje za takve primjere. Poručuje kako bi on, u slučaju da je takav, tražio cenzuru izlaganja vijećnika Šege od prije tri godine kada je, spominjao njegovu majku i teško bolesnu sestru. Ističe kako on tada nije tražio brisanje iz Zapisnika, uz opasku kako „vi meni ličite na neke“. Pita što očekivati od takvih osoba te komentira da mu je vijećnik Šego, u nazočnosti Predsjednika Vijeća, rekao da kao vijećnik ne može ići kod direktora Javnog poduzeća a da se prethodno ne javi Predsjedniku Vijeća. Poručuje mladim vijećnicima da su mladi i ne pamte vremena pedesetih godina prošlog stoljeća a kada se išlo po mišljenje. Dodaje da je i Načelnik morao ići po mišljenje i stav kod političkog komesara u Komitet te da toga više nema. Poručuje da je „slobodna ptica“ i da govori ono što hoće te da ide gdje hoće i kad hoće. obraća se vijećniku Šegi tvrdnjom da je pozivao i govorio vijećnicima da ga puste. Dodaje kako su neki valjda gestikulirali kad je izlagao da me se ne pusti. Tko ste vi da određujete meni mogu li ja nešto diskutirati ili ne mogu? Ja svoje pravo na slobodu riječi crpim, ne iz Vaše dobre volje, već iz propisa - rekao je vijećnik Vasilj ,uz opasku kako su se

neki pozivali na Zakon. Iznosi primjedbu da se ignorira njegov zahtjev kojim traži da mu se pročita odredba Zakona temeljem koje se može brisati izlaganje drugog vijećnika. Smatra kako su prekršene odredbe Europske povelje o temeljnim pravima, preciznije članka 11. koji propisuje da svatko ima pravo na slobodu izražavanja. Dodaje kako je navedeno da to pravo uključuje slobodu mišljenja te primanja i širenja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti. Vijećnik Vasilj se osvrće i na Europsku konvenciju o ljudskim pravima. Članak 14. navedene konvencije propisuje da se uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, uključujući i političko mišljenje. Gospodin Vasilj komentira kako članak 2. Ustava FBiH propisuje da sve osobe na teritoriju Federacije uživaju pravo na osnovne slobode, slobodu govora i štampe i slobodu mišljenja. Ne možete Vi meni zabraniti i brisati moje stavove, moje izlaganje i moja mišljenja i bilo koga. Može Vaša Zamjenica tražiti da se briše njezino izlaganje a ne izlaganje nekog drugog vijećnika, u kojem nije ništa bilo ni loše ni zlo, nije bilo vrijeđanja nije bilo ničega. A Vi ste mogli samo spriječiti gospodina Kozinu i reći mu nemate pravo na takvo pitanje ili da ona kaže neću Vam odgovoriti jer nisam nadležna za to - rekao je vijećnik Vasilj. Ilija Šego komentira kako ne zna zbog čega je prisutna tolika mržnja i napadanje. Drago Vasilj odgovara kako nema mržnje te da njih dvojica idu poslije sjednice na kavu. Ilija Šego pojašnjava kako se u njegovom izlaganju nigdje ne spominje termin lukavac. Podsjeća da je Lukavac neki grad. Dodaje kako nije uopće koristio termin mudrac. Poručuje kako stoji iza svojih riječi. Drago Vasilj replicira kako u Zapisniku stoje termini lukave i mudre. Ilija Šego odgovara da su drugo termini lukavac i mudrac. Dodaje kako je mudrac u stvari filozof. Smatra kako, uzimajući kontekst razgovora, nikoga nije uvrijedio niti je imao namjeru da to uradi. Dodaje kako, po njemu, mudar je onaj čovjek koji priča o temi o kojoj ima saznanja. Naglašava kako nije riječ o ikakvoj uvredi. Smatra kako netko izvrće tuđe riječi i sam sebe tako naziva. Poručuje ako on nema nikakvih zlih primisli. Misli da je riječ o razdoblju 2017. godine kada se Vijeće odlučilo ne stavljati u Zapisnik neke stvari kojih se dotakao danas i vijećnik Vasilj u svome izlaganju a koje on danas ne bi spominjao. Poručuje kako nije tu bila riječ o cenzuri već o odluci Vijeća sa ciljem poboljšanja rada Vijeća i da se ne događaju situacije da Vijeće izlazi izvan okvira propisanim dnevnim redom i što nije u njegovoj nadležnosti. Pero Barbarić podsjeća da je ranije napustio prošlu sjednicu Vijeća. Dodaje kako, po njemu, zdrav razum govori da je HDZ pogriješio. Dodaje kako nema veze što je pogriješio te da to nema veze i da ne treba tjerati „mak na konac“. Poručuje da raspravu ne treba svesti na osobnu razinu kako se ne bi došlo do nečeg ružnog. Komentira kako on može reći na sjednici nešto što je ludo ali i nešto što je pametno ali da sve treba ući u Zapisnik. Dodaje kako je nekoliko puta Tajniku Vijeća govorio da ga neće javno hvaliti jer bi Tajnik zbog toga mogao imati problem. Osvrće se na razdoblje dok je bio član radnih tijela Hrvatskog narodnog sabora. Zapisnik sa sjednica Vijeća ocjenjuje deset kopalja boljim od zapisnika sa sjednica HNS-a. Podsjeća da Tajnik Vijeća prije svake sjednice svakom vijećniku dostavlja njegova izlaganja. Dragan Kozina se zahvaljuje vijećniku Vasilju, uz obrazloženje da zahvala ide što ga zdušno brani. Drago Vasilj odgovara kako on ne brani vijećnika Kozinu već pravo. Dragan Kozina poručuje kako vijećnik Vasilj na ovaj način brani prava i svih onih koji su sutra u Vijeću. Smatra kako, na taj način, ne brani samo njega. Komentira kako mu je bilo pročitati nekoliko komentara a koji su uslijedili nakon što su oporbene vijećnici napustili sjednicu. Poručuje kako se točno vidjelo tko je tko u Vijeću. Dodaje kako ima jedna talijanska riječ „poltrone“ i iz nje izvedenica. Komentira kako ona govori o ljudima te poziva da se neki nađu u njoj. Komentira kako, isto tako, ima onih koje ima svoje „ja“ i svoj stav koji su rekli na glas da ga svi čuju. Smatra da je ružno kada jedan vijećnik u svom izlaganju kaže „neka, neka su otišli, trebamo im ovo češće raditi“. Što to i tko kome to treba raditi da ga treba tjerati da izađe? Sramota - rekao je vijećnik Kozina. Ilija Šego poručuje kako on o svemu ima svoje mišljenje, pa i o ovome. Dodaje kako je logika da sve prođe proceduru te ukazuje na situaciju a koju imamo danas a to je neprimjereno ponašanje i govorenje. Pita vijećnika Kozinu koliko puta je upozoren na Poslovnik o radu Vijeća a da je, unatoč tome, nastavio pričati. Vijećnik Šego smatra kako takve stvari ne bi trebale ulaziti u Zapisnik. Ako se nije dobila riječ i nema veze sa nekim predmetom iz dnevnog reda zašto bi se Tajnik opterećivao i sve to pisao - pita gospodin Šego. Smatra kako je dosta priča iz prošlog vremena poput „ondje tetka vidjela onog tetka i poslije toga se nije udala“. Sjednicu je napustio Pero Barbarić. Nazočno je 15 vijećnika. Drago Vasilj poručuje kako on nema dva osjećaja, mržnje i straha. Dodaje da je operiran od tih osjećaja i da nikoga ne mrzi. Komentira kako ne mrzi niti vijećnika Šegu, niti vijećnika Kozinu a koji se naslađivao njegovom video snimku koji je obišao svijet. Poručuje da zna opraštati i da ne mrzi. Dodaje kako je video snimak objavljujivao njegov dobar prijatelj s kojim se družio bezbroj puta. Poručuje vijećniku Šegi da mu se može smijati ali da mu ne može određivati to što je naveo u svom izlaganju. Ti si za to da to ne ulazi u Zapisnik. To ne ovisi o tebi - rekao je vijećnik Vasilj. Ilija Šego odgovara kako je to njegov prijedlog. Drago Vasilj poziva vijećnika Šegu da pokrene proceduru izmjena i dopuna Poslovnika o radu Vijeća. Dodaje kako je i on uočio neke stvari u Poslovniku a koje treba mijenjati. Podsjeća na svoja ranija izlaganja u kojima je isticao da je Općina Čitluk normativno loše sređena općina i na kontradikcije između statuta mjesnih zajednica i općinskih propisa. Dodaje kako je jednom prilikom i Predsjednik Vijeća rekao rečenicu a koja je, po vijećniku Vasilju, skandalozna. Pojašnjava da je rečeno kako imamo odluke koje nikada nećemo provoditi. I takve odluke onda treba donijeti ovdje na Vijeće pa ćemo ih mijenjati dopunjavati. Poručuje da vladajuća većina ima ruke i

da izmjeni Poslovnik. Osvrće se na izlaganje kolege pravnika uoči preuzimanja vijećničkih mandata kada je rekao da smo dobili mandate i da možemo raditi što želimo. Vijećnik Vasilj poručuje da neće moći jer u oporbi ima pametnih i sposobnih ljudi. Podsjeća vijećnika Šegu da je bio vijećnik 1982. godine a kada se neki od nazočnih nisu niti rodili. Poručuje da nema ništa osobno protiv vijećnika Šege. Sjednicu je napustio Ivan Šarac. Nazočno je 14 vijećnika. Ilija Šego komentira da je čista neistina da je on nešto odredio i odlučio. Poziva da se provjeri ukoliko je sve snimljeno. Dodaje kako nikada u životu nije gledao video uratke na kojima je vijećnik Vasilj. Drago Vasilj odgovara kako nije niti rekao da je to Ilija Šego već jedan rođak i prijatelj gospodina Vasilja. Ilija Šego podsjeća da sve odluke, pa i one sa prošle sjednice, Vijeće donosi većinom glasova. A to što se sad napada za neki prijedlog pa nečiji i ne prođe, to je tako što ćeš - rekao je gospodin Šego. Božana Bevanda komentira kako se osjeća prozvano s obzirom da je ona jedina gospođa od nazočnih pripadnica ženskog spola. Poručuje da će ponoviti što je već rekla te da stoji iza svojih riječi i pod uvjetom da je iste koštaju. Vezano za Zapisnik, s nekim komentarima Ilije Šege bi se složila a sa nekim se ne bi složila. Podržava izradu skraćene verzije Zapisnika. Nije pobornik vođenja vijećničke statistike. Pojašnjava kako ona kao vijećnica ne može dati doprinos raspravi o, primjerice, ekonomiji jer na tom polju nije dovoljno jaka. S druge strane, može dati puni doprinos po pitanju školstva. Pita što znači statistika. Poručuje kako nema ništa protiv javnog emitiranja sjednica, niti video a niti audio. Dodaje kako joj je nekada neugodno sjediti u dvorani i slušati silna prepucavanja i ružne riječi. Smatra kako bi se, u slučaju javnog emitiranja sjednica, vijećnici ozbiljnije ponašali i nastupali te bi sjednice Vijeća išle u pravom smjeru. Drago Pehar komentira kako nije nazočio prošloj sjednici Vijeća. Podsjeća da je prvi uputio pohvale na račun Tajnika Vijeća Ive Bevande po pitanju njegovog angažmana. Komentira kako su zapisnici jasni i transparentni i obuhvaćaju sve što je bilo na sjednicama. S druge strane, dogode se situacije da nekada neki vijećnik ili vijećnica izlete i kažu što nisu željeli su druga pitanja - smatra vijećnik Pehar, uz opasku kako iza svojih riječi uvijek treba stajati. Poručuje kako nitko nije savršen te je samo Isus Krist po zemlji hodao savršeno. Dodaje kako mu je žao što se ogromna energija i vrijeme troše u nepotrebnim raspravama, a posebice iz razloga na brojne probleme koje muče žitelje Brotnja. Komentira kako mu je jasno da je preduvjet za javno emitiranje sjednica Vijeća osiguranje tehničkih uvjeta koje trenutno nije izvedivo. Stoga, vijećnik Pehar poziva da forma izrade zapisnika ostane kao do sada, da zapisnici budu ovako sadržajni i detaljni. Neka tako ostane do novih nekih prilika kada ćemo moći javno snimati – poručuje gospodin Pehar. Komentira da je Tajnik Vijeća uvijek korektan i dostupan te da redovito kontaktira sve vijećnike po pitanju izrade zapisnika sa ciljem da imamo čistu situaciju. Podržavam zapisnik i mislim da se ne treba ovoliko energije trošiti kada je svaki put korektno urađen - ističe vijećnik Pehar. Ivo Bevanda želi ponoviti ono što je isticao ranije. Ne želi da se njemu fakturira i da ga netko spominje u kontekstu onog što je navedeno u zapisnicima. Poručuje vijećnicima da oni donose odluku kako će zapisnici izgledati. Ja nisam ta adresa! Znači, ako odlučite da treba skratiti, onda ćemo skratiti - rekao je Tajnik Bevanda, uz komentar kako bi redovito jedan vijećnik skraćivao pa petorica ne bi. Poručuje da nije niti mentor a niti sudac. Poziva Vijeće da provede glasovanje po pitanju forme zapisnika i vođenja vijećničke statistike. Podsjeća vijećnike da im redovito dostavlja njihova izlaganja, nakon svake sjednice Vijeća. Nikada mi nijedan vijećnik nije rekao da njegovo izlaganje skratim. Neki mi govore da bi skratili izlaganja ali drugim vijećnicima – rekao je Tajnik Vijeća, uz opasku da ima screenshotove svih poruka jer mu je to dokaz da su svi suglasni sa upisanim. Komentira kako su te poruke uglavnom pohvale što je sve uvršteno i dotjerano na najbolji način. Podsjeća da je Čitluk jedina jedinica lokalne samouprave čijim Poslovnikom je predviđeno da se Zapisnici automatski usvajaju ukoliko nema primjedbi na iste. Smatra kako smo imali jednu komotnu situaciju a sada imamo cirkus. Neka bude cirkus ali nemojte Tajnika Vijeća u to upletati. Mene nema u tome cirkusu! Vidjeli ste danas da mi je isto obrazloženje na primjedbe kao što je bilo i na prošloj sjednici. Odlučite kakav će biti a ja ću se tako ravnati. Do kada je god ovako, ja nastavljam kao i do sada - poručio je Tajnik Bevanda.

Dragan Kozina podsjeća da su vijećnici u radnim materijalima dobili zahtjev Kluba vijećnika HDZ 1990 - neovisni vijećnik Jure Džida te pretpostavlja da su ga svi pročitali. Komentira kako Klub, a bolje rečeno on, traži autentično tumačenje odnosno utvrđivanje zakonitosti profesionalnog obnašanja dužnosti Predsjednika Općinskog vijeća Čitluk od 2008.godine pa sve do danas. Osvrće se na sjednicu Kolegija i dogovor da će se do sljedeće sjednice Vijeća očitovati Odbor za Statut, Poslovnik i propise. Dodaje kako je od Tajnika Vijeća tražio da se ovaj zahtjev proslijedi i Javnoj pravobraniteljici Općine Čitluk s obzirom da je nju propustio navesti na zahtjevu. Poručuje kako se u Vijeću često spominje i ponavlja „zakonitost“ te se svi općinski akti pozivaju na Statut Općine Čitluk i Poslovnik o radu Vijeća. Komentira kako smo svi svjedoci da se to u isto vrijeme često ne poštuje. Smatra da je pitanje na koje ukazuje jedan od primjera gdje se nije postupilo po odredbama Statuta. Podsjeća da je Statut Općine Čitluk donesen 2008. godine i njegove odredbe su temeljni akt lokalne samouprave. Pojašnjava da Statut predviđa da se Poslovnikom o radu određuju prava i obveze Predsjednika Vijeća. Naglašava da te odredbe nema u Poslovniku te poručuje da nije definirano obnašanje dužnosti Predsjednika Vijeća. Podsjeća da je Poslovnik donesen 2011.godine i u njemu ne piše ništa. Osvrće se na situaciju u drugim općinama i gradovima a koja je obuhvaćena ovim zahtjevom. Pojašnjava da je kod njih ta

funkcija definirana kao volonterska, ili po mogućnost volonterska i profesionalna, ili profesionalna. Dodaje kako ima općina u čijim poslovnicima piše da o tome Vijeće donosi posebnu odluku. Vijećnik Kozina podsjeća da je član Vijeća trinaestu godinu. Komentira da u tih trinaest godina Vijeće nikada nije donijelo takvu odluku. Zaključuje da nigdje nema izričite odluke koja kaže da je funkcija predsjednika Vijeća profesionalna. Dodaje da ga je na sjednici Kolegija iznenadila reakcija Predsjednika Vijeća. Smatra da je Predsjednik Vijeća to shvatio osobno te ne želi ponavljati što mu je Predsjednik Vijeća rekao. Poručuje kako ovdje nema ništa osobno te da on referira stanje od 2008. godine do danas. Smatra da, u slučaju ako ima krivice što nije nešto u Poslovniku, je možda najkriviji sadašnji načelnik, jer je on u to vrijeme bio Predsjednik Vijeća, i oni koji su donosili Poslovnik u kojem to nije definirano. Poručuje da netko treba konstatirati je li zahtjev utemeljen, je li ovo što je doneseno odnosno što nije doneseno dovoljno da se dužnost obnaša profesionalno. Vijećnik Pero Radišić se vratio na sjednicu. Nazočno je 15 vijećnika. Predrag Smoljan poručuje da se nije imao namjeru obraćati u svezi ove teme. Budući da je prozvan za izgovoreno na sjednici Kolegija Vijeća odlučio se na obraćanje. Komentira da je zahtjev Kluba vijećnika HDZ 1990 - neovisni vijećnik Jure Džida upućen na Općinsko vijeće odnosno na adrese Tajnika Vijeća i klubova vijećnika. Poručuje da je navedeni zahtjev shvatio osobno, jer za to ima razloge. Ne želi otvarati raspravu o tome zašto to tako shvaća te poručuje da neće sudjelovati niti u kakvoj raspravi. Dodaje kako je pristao da se zahtjev dostavi i svakom vijećniku, uz opasku da je tu nešto zakomplicirano. Pojašnjava kako se traži autentično tumačenje odnosno utvrđivanje zakonitosti, uz komentar kako tumačenje i utvrđivanje zakonitosti nije baš isto. Dodaje kako se autentično tumačenje odnosi na točno preciziran akt a u zahtjevu nije naveden koji je to akt već se spominju Statut Općine Čitluk i Poslovnik o radu Vijeća. Poručuje da o ovoj temi više neće govoriti, niti danas a niti na sljedećoj sjednici Vijeća. Marin Radišić informira nazočne da je na zadnjoj sjednici Kolegija Vijeća upoznat sa ovim dopisom. Dodaje da je nakon navedene sjednice prikupio akte i dostavio ih Predsjedniku Odbora za Statut, Poslovnik i propise, vijećniku Josipu Grbavcu. Dodaje da ga je iznenadilo što je vijećnik Dragan Kozina išao po nekim drugim općinama, Tešanj ili bilo gdje, te tvrdi da Odluka kod nas nije donijeta. A da je samo došao kod nas i provjerio, vidio bi da je Odluka donijeta, ali ne 2008. godine već 2005. godine - rekao je gospodin Radišić. Pojašnjava da je Predsjednik Vijeća profesionalac od kraja 2004. godine i da je na Vijeću donijeta Odluka o profesionalnom obavljanju dužnosti Predsjednika Općinskog Vijeća Čitluk te visini naknade za dužnosnike vijećnike Općinskog Vijeća Čitluk. Ponavlja da je sve kopirano i dato Josipu Grbavcu, uključujući i sve one kasnije odluke Vijeća temeljem kojim se kasnije određuje koeficijenti Predsjednika Vijeća i svih ostalih. Pojašnjava da se svi ti akti pozivaju na odluku iz 2005. godine. Osvrće se na navod vijećnika Kozine da je Statut donijet 2008. godine, uz komentar da je Općina imala svoje statute i ranije. Naglašava da je Vijeće donijelo odluku po kojoj je Predsjednik Vijeća profesionalac. Načelnik poziva da se svi dokumenti koje je dostavio kopiraju i dostave svim vijećnicima kako bi vidjeli temeljem čega je rađeno. Dodaje kako je riječ o odluci Vijeća objavljenoj u Službenom glasilu Općinskog vijeća Općine Čitluk; broj: 2/05. Dragan Kozina replicira da je novi statut donijet 2008. godine i da u njemu izričito stoji kako će se prava riješiti Poslovnikom a ne odlukom. Marin Radišić odgovara kako sve piše te poziva vijećnika Kozinu da pročita. Dragan Kozina poručuje kako statut na koji se poziva Načelnik ne vrijedi. Marin Radišić odgovara da je to statut te da ima i odluka Vijeća. Dragan Kozina komentira da je statut temeljni akt Općine. Dodaje kako u Statutu donesenom 2008. godine stoji da će se u Poslovniku definirati prva i dužnosti Predsjednika Vijeća, uz opasku da to nije urađeno. Smatra kako je jednostavno riješiti dilemu te rješenje vidi u izmjenama Poslovnika odredbom po kojoj je funkcija Predsjednika Vijeća profesionalna. Dodaje kako se njegovo shvaćanje podudara sa shvaćanjem osoba koje je kontaktirao a pravne su struke. Marin Radišić pita vrijedi li odluka koju je Vijeće donijelo, uz opasku da takva odluka vrijedi. Josip Grbavac traži ispravak navoda Načelnika. Poručuje da akti nisu dostavljeni Josipu već Predsjedniku Odbora za Statut, Poslovnik i propise. Pojašnjava kako to čini kako ne bi ispalo da se Josipu dostavlja. Marin Radišić odgovara kako misli da je i rekao da se dostavljaju Predsjedniku Odbora za Statut, Poslovnik i propise, Josipu Grbavcu. Josip Grbavac informira nazočne da je Odbor za Statut, Poslovnik i propise zaprimio navedeni zahtjev. Dodaje da je izjašnjavanje Odbora predviđeno na sljedećoj sjednici iz razloga kratkog roka i razloga prikupljanja svih relevantnih dokumenata nužnih za izjašnjavanje. Poručuje kako će se svako u obzir uzeti i dokumenti dostavljeni od strane Načelnika kao i svi ostali potrebni dokumenti sa ciljem izrade Prijedloga autentičnog tumačenja. Podsjeća da konačnu odluku donosi Vijeće a da je tema prijedlog sačinjen od strane Odbora. Drago Vasilj tvrdi da je iznenađen. Dodaje kako Predsjednik Vijeća uporno tvrdi da je ovo na osobnoj razini. Komentira kako je vijećniku Kozini, u nazočnosti vijećnika Jure Džide, rekao da neće podržati ništa što je na osobnoj razini. Dodaje kako je činjenica da je odredba izostala u Poslovniku o radu Vijeća. Komentira kako sada vidi da Načelnik, Predsjednik Vijeća i Tajnik Vijeća nisu znali za odluku. Pita zašto na sjednici Kolegija nisu rekli za odluku ukoliko su znali za nju. Zaključuje da bi u tome slučaju izbjegli današnju raspravu. Smatra kako bi, s druge strane, vijećnik Kozina u tome slučaju povukao zahtjev. Ističe da je na sjednici Kolegija tvrdio da se sve može jednostavno završiti izmjenom Poslovnika sa odredbom po kojoj Predsjednik Vijeća obavlja svoju dužnost profesionalno. Marin Radišić podsjeća da je na sjednici Kolegija Vijeća rekao kako ne vjeruje da nema takve odluke Vijeća. Dodaje kako je isti dan odluku našao kod Tajnika te

je prosljedio. Podsjeća da je vijećnik Kozina maloprije rekao „ili posebna odluka Vijeća“. Zaključuje kako je odluka donesena i da se temeljem iste radi cijelo vrijeme. Drago Vasilj smatra kako se odluka mogla dostaviti vijećniku Kozini prije sjednice Vijeća i da ovo jednostavno ne dolazi na Vijeće. Marin Radišić odgovara kako je vijećnik Kozina tražio da zahtjev ide sa ostalim radnim materijalima, što je i učinjeno.

Zaključena je šesta točka dnevnog reda.

Zaključena je dvanaesta sjednica Vijeća.

Sjednica je završena u 15⁰⁰ sati.

Sjednica je tonski snimana.

Tajnik Vijeća:

Ivo Bevanda, dipl. iur.

Predsjednik Vijeća:

Predrag Smoljan, dipl.oec.